

PREIĻU RAJONA LAIKRĀKSTS

NOVADNIEKS

● TREŠDIENA, 2002. GADA 24. APRĪLIS ● Nr. 31 (7276) ● Cena mazumtirdzniecībā Ls 0,24

Daudz lobu gostu lelajā ustobā

● Mākslas dienas Preiļos sākās ar Antona Kūkoja akvareļu izstādes atklāšanu, kurā piedalījās autors Antons Kūkojs (no kreisās) un citi ievērojami Latgales kultūras un mākslas darbinieki Andris Vējāns, Pēteris Jurciņš, Vilis Dzērvenieks.

Rajona vēstures un lie-tišķas mākslas muzejs Mākslas dienu ietvāros visus interesentus aicināja uz tiksānos ar Latgales vārda un otas māksliniekiem: Antonu Kūkoju, Andri Vējā-

nu, Pēteri Jurciņu, Vilis Dzērvenieku. Mākslas dienu centrālais notikums bija Antona Kūkoja akvareļu izstādes atklāšana Preiļos, taču sarīkojumu zālē vienlaikus ieskanējās arī kaut kas no dzejas dienām, jo preilieši vēlējās pateikt apsveikuma vārdus Andrim Vējānam, kurš šajās dienās svinēja 75 gadu jubileju. Šī gada jubilārs ir arī dzejnieks Pēteris Jurciņš, kura mūžam kā izturīga un stipra koka stumbram pievijies 70. gada loks.

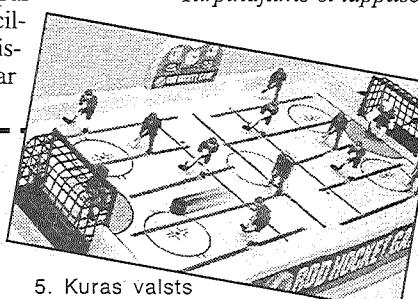
Izpildot muzeja misiju, mēs Mākslas dienās katru gadu cenšamies iepazīstināt vis-

pirms jau ar sava – Latgales reģiona māksliniekiem, kā arī ar Latvijā dzīvojošajiem, bet no Latgales nākušajiem mākslas darbiniekiem, atklājot sarīkojumu teica vēstures un lietišķas mākslas muzeja direktore Tekla Bekeša.

Antons Kūkojs, 1940. gadā Nautrēnu pagasta kalēja ģimenē piedzimušais dēls, savam daudzpusīgajam dzejniekā un mākslinieka talantam vairāk lāvis izpāusties dzejā. Dzejolu krājums Anton Kūkojs raksta par Latgales dabu un cilvēkiem, viņa latgaliskā valoda ir bagāta ar

sinonīmiem, salīdzinājumiem un tēlojumiem, vārdi ir «kreptīgi» un šerpi. Maigi un glāstoši plūst viņa rindas, rakstot par sievieti. Neviens latgalu dzejnieks sievietes auguma un dvēseles apdzeošanai nav veltījis tik daudz tēlainības kā Antons Kūkojs. Un tomēr savā dzīvē viņš vispirms ir pievērsies gleznošanai. Pēc vietējās vidusskolas beigšanas absolējis Rēzeknes lietišķas mākslas skolu. Glezno kopš 1958. gada.

Turpinājums 6. lappuse.

Prognožu konkurss hokeja faniem

27. aprīli pirmo spēli pasaules čempionātā Zviedrijā aizvadīs Latvijas hokeja izlase.

«Novadnieks» kopā ar SIA «SALANG Preiļi» (Preiļos, Raiņa bulv. 17) aicina hokeja fanus piedalīties prognožu spēlē.

Par katru precīzu atbildi katrā jautājumā un papildinātājumā dalībnieks saņems vienu punktu.

Precīzākais prognozētājs saņems spēli.

«GALDA HOKEJS».

Jūsu vēstules gaidām redakcijā (Preiļos, Aglonas ielā 1) līdz 25. aprīlim (posta zīmogs).

1. Kā noslēgsies spēle:

✓ Latvija — Kanāda

✓ Latvija — ASV

✓ Latvija — Itālija

2. Kurš no Latvijas izlases hokejistiem gūs pirmos vārtus čempionātā?

.....

3. Vai Latvijas hokejisti pārvārēs priekšsacīkšu kārtu?

.....

4. Kurš no Latvijas hokejistiem būs rezultatīvākais un cik punktu viņš iegūs?

.....

5. Kuras valsts izlasei kļūs par pasaules čempioni?

6. Kuras valsts izlasei izcīnīs otro, trešo vietu?

.....

8. Kuru vietu Latvijas izlasei izcīnīja pasaules čempionātā 1997., 1998., 1999., 2000. un 2001. gadā?

.....

Vārds, uzvārds

Adrese, tālrunis

Akcija kopā ar «Lattelekom» Abonējet laikrakstu NOVADNIEKS

maijam, jūnijam un jūlijam līdz 27. aprīlim (ieskaitot) visās pasta nodalās un pie lauku pastniekiem.

Šo triju mēnešu abonenti piedalīsies tālrūna aparāta «Siemens» izlozē.

ZINAS

Līvānos būs skatāmi lietuviešu mākslinieku darbi

Kā informē Līvānu kultūras centra direktore Valija Vaivode, piektā dienā, 26. aprīlī Līvānos notiks Mākslas dienai veltīti pasākumi. Šogad tajos iestāstīsies mākslinieki no Līvānu sadraudzības pilsetas Lietuvā — Ukmergē. Sadarbība ar šīs pilsetas māksliniekiem izveidojusies pagājušā gada vasārā, kad Ukmergē notika mākslas simpozijss «Darbs ar linu», kurā piedalījās arī divas mākslinieces no Līvāniem — Ilze Griezāne un Maruta Upeniece. Šobrīd minētā simpozija laikā Lietuvā tapušie darbi atrodas izstādē Vāciā, bet šī gada septembrī tie būs apskatāmi arī Līvānos. Tagad uz Līvāniem ceļo Ukmergē mākslinieku darbi, un ir ievaditas sarunas par izstādes rīkošanu ar māksliniekiem no Utēnas pilsetas Lietuvā.

Jāņus šogad sagaidīs Anglijas latviešu muižiņā

Pērnā gada vasaras beigās klaida latviešu veco ļaužu pansionātā Anglijā — Rovfantas muižā — vienosājās Līvānu novada folkloras kopa «Turki», bet šogad piedāvājumu apciemot Anglijas latviešus saņēmis Līvānu novada Rožupes pagasta vidējās paaudzes deju kolektīvs. Kopā ar Rožupes dejotājiem uz Rovfantu dosies arī Līvānu kultūras centra laukapela un Višķu folkloras ansamblis. Izbraukšana no Latvijas paredzēta 17. jūnijā, jo plānots, ka mūsu folkloristi Rovfantā muzicēs un dejos tieši Jāņu naktī. Mūsu pašdarbnieki sniegs divus koncertus un atsāvidzinās turieniešu atmiņas par vasaras saulgriežu tradīcijām.

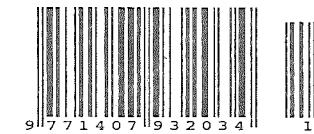
Es savam kultūras namam

Visi, kas vēlas dot ieguldījumu Preiļu kultūras nama atjaunošanas darbos, 1. maijā tiek aicināti uz talku. Šādu informāciju «Novadniekam» sniedza novada kultūras centra speciāliste Silvija Kurtiņa. Talkā pietiks darba gan uzņēmumu kolektīviem, gan ģimenēm, gan arī atsevišķiem individuāliem. Talkas sākums paredzēts pulksten 9.00. Protams, līdzīgi jāpāņem darba rīki. Talkā tiks nojaukts kultūras nama pagalmā esošais vecais šķūnis. Notiks labdarības akcijas «Es savam kultūras namam» izziņošana. Vakarā talkas dalībniekiem paredzēta balle.

Piedalās deju kolektīva vārda dienā

Preiļu vidējās paaudzes deju kolektīvs «Talderi» piedalījās Viļānu kultūras nama deju kolektīva «Juris» vārda dienās saietā. Starp dejotājiem ir četri Juri, ieskaitot Viļānu pilsetas mēru Juri Tuču, tāpēc Jura dienu kolektīvs nekad neatstāj neievērotu. Šogad uz vārdadienās svītlābām bija aicināti ne tikai preilieši, bet arī Rožupes vidējās paaudzes deju kolektīvs. Jurus sveica arī otrs Viļānu deju kolektīvs — jauniešu «Austra». Deju kolektīvu apsveikums un mājnieku pateicība bija izteikta kopīgā svētku koncertā.

ISSN 1407-9321

NACIONĀLĀS ZINAS

Atcerēsies Latgales apvienošanās kongresu

Aizsardzības ministrija sadarbībā ar Rēzeknes pilsetas domi, Rēzeknes mūzikas koledžu un Latgales kultūrvēstures muzeju 26. aprīlī rīko svītīgo atceres pasākumu, kas veltīts Latgales apvienošanās kongressa 85. gadskārtai. Pasākuma laikā tiks atklāta pieņemtas plāns pie Jāna Iванova Rēzeknes mūzikas koledžas ēkas, kur 1917. gada 26. un 27. aprīlī pulcējās Latgales Kongresa delegāti un pieņēma vēsturisko lēmumu – Vitebskas gubernas sastāvā ietilpstotajai Latgalei ir jāapvienojas ar pārējiem Latvijas novadiem kopīgā Latvijas valstī.

Pieprasa Ogres domes priekšsēdētājas demisiju

Cetri Ogres domes deputāti pirmdiens pašvaldībā iestādēs pieprasa domes priekšsēdētājas Vitas Pūķes demisiju, ziņo LETA. V. Pūķes demisija tiek pieprasīta, jo viņa nespēj saimnieciski organizēt pilsetas dzīvi un efektīvi izmantot budžetā iedalītos līdzekļus pilsetas infrastruktūras sakārtošanai. Kā šādās reizēs medz būt, V. Pūķe uzskata, ka viņas demisijas pieprasīšana ir politiskās spēles, kurās uzsākuši «Latvijas ceļa» deputāti.

Ordenus TP sponsoriem!

Finansu ministrs Gundars Bērziņš gribējis panākt augstākā valsts apbalvojuma – Triju Zvaigžņu ordena priesīcānu viņa pārstāvētās Tautas partijas (TP) sponsoriem, ziņo «Neatkarīgā Rita Avīze». Saskaņā ar likumu un MK noīlukumu par Triju Zvaigžņu ordena domi kandidātu izvirzīšanu un izvērtēšanas procedūru apbalvojuma saņemšanai ir konfidenciāla, tāpēc gan Finansu ministrija, gan ordena dome atteicās nosaukt to uzņēmēju vārdus, kurus izvirzījis G. Bērziņš. Iespējams, ka tieši šīs ierobežotās atklātības procedūra ministram ļāva cerēt, ka viņa priekšlikumi netiks saistīti ar politiskajām interesēm. Taču, neizpaužot konkrētu uzņēmēju vārdus, domes pārstāvji atzina TP un ordena kandidātu saistību, bet G. Bērziņš kritiku par ordena nepiesārnujanālo bērītajiem uzņēmējiem uzskata par spiediena izdarīšanu uz to.

Vai par grāmatu lasīšanu būs jāmaksā?

Vakar pasaule tika atzīmēta grāmatu un autortiesību diena. Latvijā šai dienai veltītie grāmatu svētki jau izskanējuši, taču jautājumi ar grāmatu izdošanu un autortiesībām aktualitāti nezaudē. Iespējams, arī Latvijā par grāmatu lasīšanu bibliotēkā būs jāmaksā tās autoram. Bez maksas lasot grāmatu bibliotēkā, lasītājs nodara materiālos zaudējumus grāmatas autoram. Gandrīz visās Eiropas valstīs atfildzība tiek maksāta no valsts vai pašvaldību budžetā. Tikai Niderlandē un atsevišķās bibliotēkās Lielbritānijā atfildzību autoriem maksā pašas bibliotēkas. Speciālisti lēs, ka Latvijā būtu pienemams Somijas variants: autoratlīdzību izmaksas lielumu aprēķina, nemot vērā iepriekšējā gada izdevumus bibliotēku krajumu papildināšanai. No šīs summas 10% tiek aprēķināti autoratlīdzību izmaksai. Šīs lēmums noteikt izsauks asas diskusijas gan valdībā, gan sabiedrībā.

«Evijas» izgudrotājs saņems autoratlīdzību

Tautā labi zināmās ziedes «Evija» autors uzvarējis tiesas procesā, panākot savu izgudrotāja tiesību atzīšanu. 76 gadus vecais Edgars Rinkis pēc divām badošās tūrem un septiņus gadus ilgās tiesāšanas panāca, ka pašreizējam ziedes ražotājam - SIA «Valgunde» - būs jāatzīst viņa kā izgudrotāja tiesības, samaksājot autoratlīdzību 2673,66 latu apmērā. Ziedes izgudrotājs prasīja atfildzināt arī veselībai nodarītu un morālo kaitējumu, vēloties saņemt 2 miljonus latu, taču šo prasību tiesa neizskatīja. Rinkis šajā sakārā tiesas sēdē norādīja, ka piespriestie 2673,66 lati ir «smieklīgi maza summa» un viņš ir gatavs tiesāties līdz Eiropas Cilvēktiesību tiesai Strasbūrā. Atfildzībā par ziedi autors pieprasīja samaksat vairāk nekā 30 000 latu.

Zinās sagatavoja T. Elste

INFORMĀCIJA

«Taisnīgums ietver sevi visus tikumus.»
Teognīds

Labklājības ministrijas amatpersonas apmeklē lauku slimnīcas

Preiļu un Līvānu slimnīcas apmeklēja Labklājības ministrijas Veselības departamenta direktore Renāte Pupele, departamenta projekta nodaļas direktore Liega Zalcmane un novērtēšanas un pārraudzības nodaļas vadītāja Ilze Binovska. Vienlaikus ministrijas amatpersonas tiks ar Latgales rajonu pašvaldību vadītājiem, slimnīcu galvenajiem ārstiem. Uz sarunu bija ieradies arī Daugavas slimnīcas direktors Kārlis Jumikis, Preiļu rajonu apmeklēja arī Dienvidlatgales un Ziemeļlatgales slimokasu pārstāvji.

Pašvaldību vadītāji un veselības aprūpes darbinieki pārrunāja veselības aprūpes reformas gaitu un pārprofilējamo slimnīcu attīstību. Kā zināms, reformas rezultātā Preiļu slimnīca pildīs lokālās slimnīcas funkcijas. Savukārt Līvānu slimnīca vienojusies ar Jēkabpils slimnīcu, ka nākotnē tā varētu klūt par Jēkabpils daudzprofili neatliekamās palidzības centra filiāli ar specjalizāciju geriatrijā.

Svarīgs šīs tikšanās atzinums ir tas, ka valsts budžeta piešķirtā daļa pašvaldībām nesedz slimnīcu uzturēšanā izdevumus, tāpēc veselības aprūpes finansēšanas likumā ir jāparez gan medicīnas pakalpojumu finansējuma pieaugums caur slimokasēm, gan finansējuma pieaugums pašvaldību budžetos medicīnas pacientiem.

Veselības aprūpes reforma valstī ir ieguvusi dažādu vērtējumu. Poziitīvi to vērtē paši reformas išnototāji, bet lielākoties negatīvi – iedzīvotāji. Veselības aprūpes pakalpoju-

mi tiek attālināti no iedzīvotājiem. Šī gada valsts budžetā veselības aprūpei piešķirti pārīlīdzīgi 20 miljonus latu apjomā, bet pat finansu ministris tagad nesaprotot, kuri tie palikuši («Neatkarīgā Rīta Avīze», 2002., 19.04.) Naujas nepietiek arī ārstu un viņējā medicīniskā personāla algām. Medīki gatavojas streikam un apspriež tā formas. Iespējams arī, ka valsts piešķirtie līdzekļi līdz medicīnas darbiniekiem nenonāk mākslīgi radītu birokrātisku šķēršū dēļ. Tā viens no ģimenes ārstiem Preilos tikšanās laikā Renātei Pupelei stāstīja, ka viņam par savu darbu, apkalpojot ļoti lielu pacientu skaitu, finansējums gan tiekot pārēdzēts pietiekošā lielumā, bet «staigāju ap banku un nezinu, kā naudu dabūt laukā».

Savukārt tas, ka iedzīvotājiem ir sarežģīti saņemt veselības aprūpes pakalpojumus, bieži vien saistīts ne tik daudz ar līdzekļu trūkumu, bet ar to, ka vietējo slimokasu nodaļu vadītāji, kā arī slimnīcu vadošie darbinieki

uztur mītu, ka iedzīvotāji dodas pie ārsta vai izauc medicīniskās palīdzības sniedzējus uz mājām «kad vajag un kad nevajag». Arī šādu secinājumu no Preiļu rajona vadītājiem medicīniskās aprūpes organizēšanā rosina arī tāds fakts, ka ģimenes ārsti, kuri nodarbojas ar privātpraksi, nerēdz iespēju šim nolūkam īrēt telpas tieši ārstniecības vajadzībām piemērotās būvēs – poliklīnikā, slimnīcā, spiesti pirkst dzīvokļus daudzām mājās un tur ierikot prakses vietas. Tādējādi tiek radītas neērtības pārējiem, kas namos dzīvojošiem cilvēkiem, kam ir liels risks inficēties. Savu iedzīvotāju interēsu aizstāvībā veselības aprūpes ziņā lielākā atbilstība jāuzņemas arī pašvaldību vadītājiem, kas vissmaz pagaidām veido rajona padomu un pieņem lēmumus par saviem uzņēmumiem.

L.Rancāne

Bibliotēka vakar, šodien un rīt

Rajona galvenās bibliotēkas lasītāji, rajona padomes un Preiļu novada padomes pārstāvji vakar piedalījās konferencē «Bibliotēka vakar, šodien un rīt».

Konference bija organizēta bibliotēku nedēļas ietvaros, kas rajonā turpināsies

līdz 30. aprīlim.

Konferencē bibliotēkas darbinieki sniedza pārskatu par savu darbu. Galvenās bibliotēkas direktore Ināra Batarāga iepazīstināja ar iestādes galvenajiem virzieniem, attīstības perspektīvām, statistiku. Par darbu ar lasītājiem abonementā un lasītājiem

tavā stāstīja Janīna Prikule un Zinaida Blūzma. Anita Dañilova informēja par fondu komplektēšanu un pāpildināšanu, Velta Beča iepazīstināja ar padarīto metodiskajā darbā, bet Jeļena Ledovskaja – ar elektronisko datu bāzi un to pieejamību lietotājiem. Savukārt Marian-

na Jelisejeva uzstājās ar ziņojumu par paveikto novadētājiem, kas vissmaz pagaidām veido rajona padomu un pieņem lēmumus par saviem uzņēmumiem.

Vakar notika arī Preiļu jauniešu tikšanās ar žurnāla «Mērķis» redkolēģiju.

L.Rancāne

Notiks pirmais Latvijas Nacionālais Konvents par Eiropas nākotni

22. aprīlī Ministru Prezidenta Andra Bērziņa un Eiropas Kustības Latvijā Prezidenta Aināra Dimenta vadībā notika rīcības komitejas sēde, lai sagatavotu Latvijas Nacionālā Konventa par Eiropas nākotni atklāšanas sēdi š.g. 9.maijā.

Nacionālā Konventa mērķis ir sagatavot un apspriest

ieteikumus Latvijas pārstāvjiem Eiropas Konventā, kā arī rosināt diskusiju par Latvijas lomu nākotnes Eiropā un Latvijai vēlamo Eiropas Savienības nākotnes darbības modeļi. Premjerministrs Andris Bērziņš un Eiropas Kustības Latvijā prezidents Ainārs Dimants Nacionālajā Konventā aicinās piedalīties visu Latvijas novadu, profesi-

ju un sociālo grupu pārstāvju.

Rīcības komiteja izstrādāja pirmās Konventa sēdes dienas kārtību un nolēma pāpildināt Nacionālā Konventa dalībnieku sarakstu, kā arī izteica aicinājumu valsts un nevalstisko organizāciju pārstāvjiem iesaistīties diskusijās par Latviju nākotnes Eiropā. Konventa pirmā sēde

notiks Rīgas Latviešu biedrības namā un to translēs Latvijas radio. Priekšlikumus par Nacionālā Konventa darbību var sūtīt uz adresi: konvents@eib.lv.

Rīcības komitejā ietilpst Valdības un nevalstisko organizāciju pārstāvji, kā arī Latvijas pārstāvji Eiropas Konventā.

Pretendentu atlases konkurss Eiropas Jauniešu Konvents

Pamatoties uz Eiropas Konventa Prezidijs izteikto priekšlikumu, Latvijas pārstāvji Eiropas Savienības Konventā rīko atlāku konkursu par piedalīšanos Eiropas Jauniešu Konventā, kas notiks Briselē no 2002. gada 9. līdz 14. jūlijam.

Pretendentiem jāatlībst sekojošiem kritērijiem:

- jābūt vecumā no 18 līdz 25 gadiem;
- jāpārvalda kāda no Eiropas Savienības oficiālajām valodām;
- kāpēc tieši Jūs esat piemērots/piemērota pārstāvēt Latviju Eiropas Jauniešu Konventā;
- jābūt pamazināšanām par Eiropas Savienību.

Pretendentiem līdz š.g. 9.maijam jāiesniedz vai jānosūta pa pastu Saeimas Eiropas lietu komisijai, Jēkaba ielā 10/12, Rīga LV 1811, autobogrāfija (CV) un eseja, kurā jāizklāsta :

Informāciju par Eiropas Jauniešu Konventu var saņemt Saeimas Eiropas lietu komisijā pa tālrundi 7087324 vai arī interneta mājas lapā: <http://europen-convention.eu.int>.

TREŠDIENAS INTERVIJA

Kad nāk pavasaris, notiek dažnedaždi brīnumi. Ko šajā laikā darām mēs, sievietes? Arī meklējam brīnumu vai vismaz iespēju pietuvoties tam. Pēc gara jiem rudens un bezgala nogurdinošajiem ziemas mēnešiem atkal gribam būt skaistas, labi koptas, pārsteidzošas un mazliet tādas kā izaicinošas. Viena no ierastajām iespējām kļūt par tādām ir frizētava. Piekušušas un ar ziemas pelēku-matos iekritam meistares krēslā, laujamies viņas rokām, bet pēc pāris stundām dodamies projām jau pavism cīti cilvēki. Dodamies iekarot pasauli.

● Inārai vēl tikai divi gadīji ar «astīti», bet tik ļoti gribas būt lielai, ka fotografējoties jāpakāpjas uz krēsla.

Katra sieviete pelnījusi brīnumu

Viena no tādām burvēm, kuras rokas rada brīnumainas pārvērtības, ir plaša profila frizerie INĀRA VASILEVSKA no Preiļiem.

— Sarunu sāksim ar tradicionālu jautājumu — kāpēc esat frizerie?

— Man vienmēr patika knibināties ap matiem. Man patika cilvēki, kas strādā šajā profesijā. Bet pats galvenais — frizētavā nekad nav vienneidības. Nāk dažādi cilvēki, viņiem ir dažādas vēlmēs. Katrs klients ir neatkarojams un man ir iespēja ko mainīt gan viņa izskatā, gan varbūt pat likteni. Tāču skolas gados man ar šo profesiju bija maz saskares, tāpēc zināma loma izvēlē bija arī nejausībai. Tētis sapnoja, ka es mācījos toreizējā Latvijas Lauksaimniecības akadēmijā. Vidusskolas pēdējos gados klasses audzinātāja Lilija Livmane arī cerēja, ka iešu studēt uz kādu no augstskolām.

Man bija savas domas. Pēc Preiļu 1. vidusskolas beigšanos iestājos un divus gadus mācījos Rīgas 34. arodydusskolu par plaša profila frizeri. Klauses biedri, protams, stājās arī augstskolās, bet man tur piedāvātās profesijas neinteresēja. Uzskatīju, ka frizeri profesija nemaz nav sliktāka par citām, lai gan padomju laikos tā nebija prestiža.

Pēc mācībām Rīgā iestājos un vēl trīs gadus mācījosi Baltkrievijā, kur beidzu Vitebskas industriāli pedagoģisko tehnikumu. Tur gatavoja ražošanas apmācības meistarus. Tā kā Rīgas 34. arodydusskolu beidzu ar izcilību, man deva iespēju turpināt mācības. Vitebskā ieguvu modēltājas kategoriju, sanēmu pedagoģisko izglītību.

Frizerīmāksla un dekoratīvā kosmētika — tā saucās fakultāte, kurā es apguvu daudzas interesantas lietas, piemēram, teātra grimu, visus parūku un šījonus tāboršanas noslēpumus.

— Vai darbā tas noderēja?

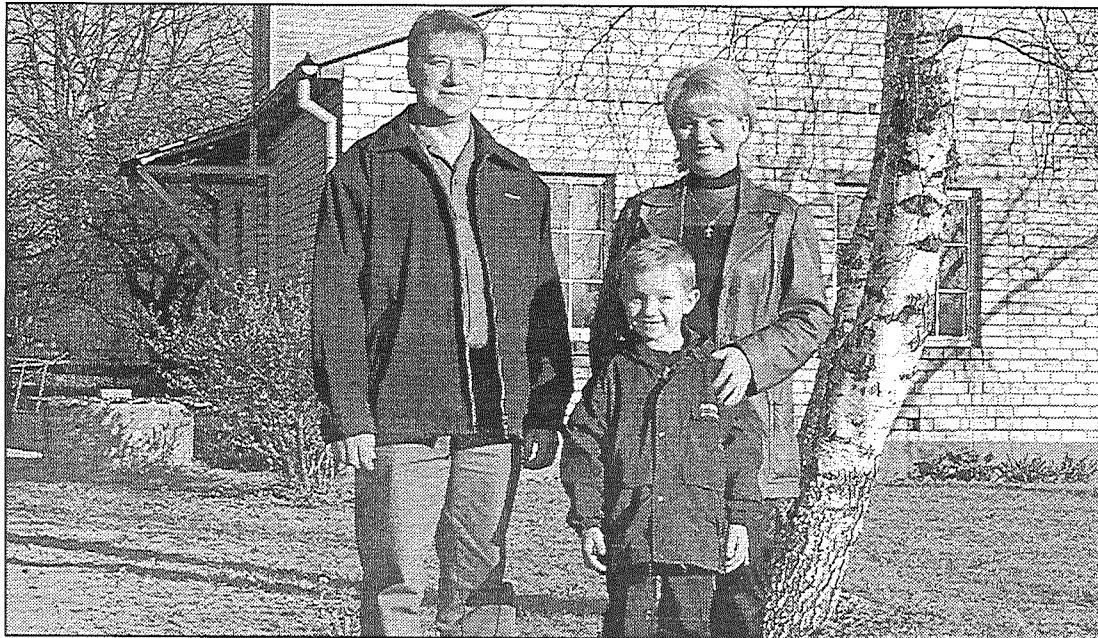
— Patiesību sakot, reti, jo parūkas un šījonus pāslaik tiek reti izmantoti. Sev gan biju uztaisījusi no mākslīgajiem matiem. Latvijā parūkas izgatavo tikai Rīgā.

— Vai parūkām un šījoniem arī ir mode?

— Noteikti. Ir modē gan mākslīgo, gan dabīgo matu parūkas. Izvēle ir ļoti liela visdažādākajās krāsu gammās. Populāras parūkas gan ar sprogainiem, gan taisniem matiem, pat no sīkām bīzītēm. Protams, dabīgo matu parūkas un šījonus ļoti dārgi, bet mākslīgo matu parūkas pieejamas visiem.

— Pēc mācībām Vitebskā droši vien bija plāšas iespējas izvēlēties darba vietu.

— Tā kā man bija arodydusskolas nosūtījums, vajadzēja atgriezties strādāt Rīgā. Tāču bija kāda problēma, nepieciešams Rīgas pieraksts. Protams, to dabūt es nevarēju. Sapratu, ka nav ko mocīties un 1991. gadā atgriezos

● Ivars, Jēkabs un Ināra savas mājas pagalmā, kur čaklo saimīti gaida vēl daudzi labiekārtošanas darbi, lai sēta izskatītos tāda, kādu viņi iecerējuši savos sapņos. Foto: M.Rukosujevs

mājas Riebiņu pagastā. Agrofirmā «Turiba» piedāvāja dzīvokli un iespēju strādāt frizētavā, kur es būtu pati sev saimniece.

Riebiņos pagāja trīs gadi, tas bija lielisks laiks, kad iemācījos savas zināšanas izmantojot praksē. Frizētavu bizness tikko sāka attīstīties, nebija pieprasītas arī ekskluzīvas frizūras, moderni griezumi, krāsojumi, kā tas ir tagad. Veikalos tikko sāka parādīties pārdošanā matu krāsas, matu kosmētika. Pirmos gadus darbs bija nedaudz vienneidīgs, vairāk tradicionālie ilgvilni, bet vēlāk cilvēki sāka pieprasīt individuālu pīceju.

— Vai lauku dzīve apnika, ka devāties uz pilsetu?

— Nē, vienkārši tētis un mamma izlēma, ka pārcelsies atpakaļ uz laukiem, uz tēta dzimto māju vietu. Viņi tur uzbūvēja jaunu māju, bet es paliku saimnieket Preiļos.

Sākumā kopā ar draudzeni gaudus trīs īrējām frizētavas telpas viesnīcā, bet vēlāk, jau kopā ar savu tagadējo kolēgi Antonīnu Rubeni, nopirkām dzīvokli mājā Daugavpils ielā, kur atvērām savu frizētavu. Maijā būs trīs gadi kopē strādājām.

— Preiļos ir jau pusotra desmita frizētava. Kā jūtāties šādas konkurences apstākļos?

— Konkurence pastāv, bet mums ir izveidojies siks klientu loks. Frizeri profesijai ir raksturīgi, ka nedrīkst atpalikt no laika gara, no jaunākajām modes tendencēm. Tālāk pārītāj interesēties par jauno, tās ir tavas karjeras beigas. Ne jau sevišķi frizeres mācīcas un papildina zināšanas, bet gan priekš saviem klientiem. Mums jāzina jaunākās tendences griezumiem, matu krāsošanai, matu kosmētikai un tā tālāk.

Klientes kļūst arīn prasīgākas. Tās ir viņu tiesības, atnākot uz frizētavu, saņemt tādu apkalpošanu un mūsu meistarību, kā arī matu kopšanas līdzekļus, kas ikdienā veikalos nav pieejami. Gribam radīt neikdienišķuma sajūtu.

● Jēkabs ir sens un pamatīgs latviešu vārds, tāpēc arī vārdadiešas dēlam tiek svinētas godam — ar gardu klinēri. Foto no Ināras Vasilevska personīgā albuma

— Jūs teicāt «profesionālā matu kosmētika». Ar ko tā atšķiras no veikalos nopērkamajiem matu kopšanas līdzekļiem?

— Tā ir kvalitatīvāka. Pašlaik mēs ar kolēgi strādājam ar vācu firmas «KADUS» profesionālo matu kosmētiku, kas veikalos nav pieejama. Tā ir zinātnes nozare, kur ražotāji iegulda milzu līdzekļus, nodarbojas ar pētījumiem, lai viņu piedāvājums būtu atbilstošs jaunākajām prasībām.

Mēs laika gaitā salīdzinām un jūtam, ar kādu kosmētiku labāk strādāt, kurai firmai noturīgākas matu krāsas, kurai labāki šampūni un balzāmi.

— Vai klientes ļaujas jūsu gaujē un ieteikumiem vai biežāk pieprasīt savu viedokli?

— Sievietes ir dažādas. Viņas nāk uz frizētavu, lai mainītos. Rezultāts vienmēr ir labāks, ja frizeris pazīst klienti: ilgāku laiku, zina ģērbšanās stilu, darba vietu. Ir jāapzinās, ko drīksti un ko nedrīksti piedāvāt. Ja klienti, piemēram, strādā bankā, tad viņai ir jāievēro zināma darba ētika un nebūtu labi, ja mati sakrāsotī trijās vai četrās krāsās.

vasar matus krāso lielākos lāukumos.

Pavasarim vienmēr ir raksturīgs tas, ka klientes uz frizētavu nāk biežāk. Viņas vēlas izskatīties saoptas un skaistas. Jebkurai sievietei iesaku apmeklēt frizētavu reizi četrās vai piecās nedēļās. Tas ir optimāls laiks, lai vienmēr saglabātu labu izskatu.

— Kā jūs spējat izsekot līdz jaunākajām modes tendencēm un apgūt jaunus griezumus?

— ļoti laba iespēja ir dažādi kursi, kas protams, maksā naudu. Es biežāk apmeklēju seminārus, dažādus festivālus. Ik gadus vairākas reizes frizeri aicina kopā profesionālās kosmētikas izplatītāji. Uz šādiem semināriem ierodas meistari no Anglijas, Vācijas, rāda jaunākās tendences matu krāsošanā un griezumos. Ja ir stabības pamatzināšanas, šādi semināri dod ierosmi.

— Aizvadītajā ziemā Preiļos notika frizerīmākslas festivāls, kurā piedalījās arī jūs ar kolēgi. Ko šādi svētki dod profesionālajā izaugsmē?

— Ieguldītais darbs un gatavošanās perioda stress nedaudz izsits no sliedēm, bet tie noteikti ir svētki. Jebkurš frizeris jūt gandarījumu, ja var parādīt publikai ko tādu, kas iet pāri ikdienas rāmjiem. Lai tu varētu fantazēt bezgalīgi, jo festivālos tiek pieņemtas jebkuras idejas. Protams, šādos pasākumos meistari mācās, redz, ko spēj un prot kolēģi.

— Vai esat ar mieru dalīties arī savos hobijos?

— Pašlaik mans un manas ģimenes vienīgais hobījs ir mājas pārbūvēšana un apkārtnes labiekārtošana. Bet pagaidām ar šiem darbiem neiet uz priekšu tik atri kā gribētos.

Gimenē mēs esam trīs cilvēki — es, mans vīrs Ivars un sešgadīgais dēliņš Jēkabs. Jēkabinš mums laikam ir tēta dēls. Pirmkārt, viņi abi pēc horoskopa ir Mežāži (es arī ar ragiem — Vērsis), otrkārt, viņus vieno īsta vīru draudzība. Ivars labprāt uzņemas visus dēļa uz bērnudārzu vešanas pienākumus, mazais, savukārt, palīdz tētim visos vīriešu mājas darbos.

Kad mūsu mājai apkārt būs uzņemtīgās zogs, sapņoju, ka iegādāšos suni. Man ļoti patīk šarpeji. Pagaidām mums ir tikai bruņurupurūcītis, bet tas liels gūlava un Jēkabam ar viņu nekāda spēlēšanās nesanāk.

— Darbs frizētavā nav nekāda medus maize. Vai prātā nav ienākusi doma ko mainīt?

— Reizēm patiesībā jūtos ļoti nogurusi. Ir dienas, kad atnāku mājas galīgi «nelietojama», īpaši, ja tuvojas kādi svētki, kad jāveido frizūras pirms skolu izlaidumiem vai kāzu viesiem. Tomēr kopumā jūtos apmierināta un dzīvē neko negribu mainīt. Man ir laba ģimene, saprotōsi vecāki un lieliski kolēģi. Sapņoju par turpmāku profesionālo izaugsmi.

L.Kirillova

Rožupes pensionāri svin organizācijas gada jubileju

Šī gada 13. aprīlī Rožupes pensionāru apvienība atskatījās uz paveikto viena gada garumā. Kā informē apvienības priekšsēdētāja Tekla Skrebele, pirmā pensionāru kopā sanākšana notika pērnā gada februārī, kad tika dibināta arī pensionāru apvienība un ievēlēta tās valde 13 cilvēku sastāvā. Sākumā neiztika bez grūtībām – nācās apliecināt apvienības vietu rožupiešu dzīvē un likt noticēt, ka pensionāri ir spēks, kas var paveikt daudz. Apvienības dalībnieki apsekojuši pensionārus mājās, rikojuši tikšanās ar Līvānu slimnīcas direktori Iraudu Glušonoku, feldšeri Mariju Vaivodi, bibliotekāri Maiju Jasinsku, sabiedriskā centra vadītāju Skaidrīti Varnas. Pensionāri Anna un Jānis Milti pērn piedalījušies vecvecāku konkursā. Ar Rožupes pagasta pārvaldes atbalstu ir sagādāti patikami mirkli tiem pagasta ļaudim, kas sasniegusi 80. un 90. gadskārtu. Tikušas rīkotas Ziemassvētku un Lieldienu labdarības akcijas, ar pašgatavotām velētām iepriecinot tos pensionārus, kam dzīve rit istabas ūnībā. Apvienības gada jubilejas svīnības bija plaši apmeklētas, jo jau iepriekš tika gādāts par transportu. Pensionāru apvienības valdes loceklis Adolfs Simanovičs un Anna Milda ierādīja katram atnākušajam savu vietu pie galda. Koncertu sniedza pagasta vidējās paaudzes deju kolektīvs, vokālais ansamblis un Rožupes pamatskolas meiteņu aerobikas grupa. Apsveikuma vārdus un veselību visiem novēlēja Rožupes pagasta pārvaldes vadītājs Viktors Kūka, kā arī ciemiņi – Līvānu pensionāru apvienības priekšsēdētāja Veneranda Caune.

Aicina pieteikties pensionārus ekskursijai pa Ziemeļvidzemi

Līvānu fondā «Baltā māja» ir iespējams pieteikties braucienam uz Alūksni, Madonu un Gulbeni, kas notiks 28. maijā. Ekskursiju organizē Līvānu pensionāru apvienība. Kā pastāstīja tās priekšsēdētāja Veneranda Caune, brauciena laikā pensionāriem būs iespēja apmeklēt šo pilsētu ievērojamākās vietas, kā arī apmeklēt Madonas, Alūksnes un Gulbenes sakoptākos dalaļārus. Par braucienu vienam cilvēkam jāmaksā divi lati.

Dauza logu rūtis un glabā kontrabandas cigaretes

● Aprilī notikušajā Līvānu novada domes administratīvās komisijas sēdē vairāku pusaudžu vecākiem nācās atbildēt par bērnu pastrādāto. Administratīvais protokols tika sastādīts sešu pusaudžu vecākiem, jo bērniem kādā ziņas dienā bija sagribējies mazliet izklaidēties. Līdzās veikalām «Beta» (Līvānos, Rīgas ielā 60) atrodas kāda privātmāja, kurā, pēc puišu domām, neviens nedzīvoja. Viņi metuši mājas logos šneiga pikas, un izsituši logu. Par notikušo uzzināja policija, un drīz vien vainīgajiem nācās rakstīt paskaidroumus par to, kā viss noticis. Kādā no paskaidrojumiem rakstīts, ka logus šajā mājā puikas situši arī agrāk, jo domājuši, ka tajā neviens nedzīvo. Vecāki sodīti par bērnu audzināšanas un mācīšanas pienākumu neplidšanu brīdinot.

● Trijos gadījumos iedzīvotāji saukti uz administratīvo komisiju par karoga neizkāšanu valsts svētkos un atceres dienās. Gadījumi ir ļoti atšķirīgi. Kāda sieviete karogu nevarēja izkārt objektīvu apsvērumu dēļ, jo dēls, būdams alkohola reibumā, viņai draudējis izkārti karogu tik un tā noraut un piešķījis mātei nepatikšanas, ja tā dēlu neklausīs. Kāds iedzīvotājs karogu nevarēja izkārt, jo nebija mājās, tādēļ saņēma brīdinājumu. Kādai citai sieviete, kura karogu varēja izkārt, taču to neizdarīja, nākšies maksāt administratīvo sodu 5 latu apmērā.

● Desmit latu naudas sods piemērots SIA «Runcis» saimniekam par tirdzniecības noteikumu pārkāpšanu SIA «Runcis» tirgus teritorijā. Tur kartona kastēs un maisos tika atrastas 96 paciņas Krievijā ražotu cigarešu bez markējuma. Tirgus saimnieks nevarēja paskaidrot, kam pieder šī prece, tādēļ tā uzskatāma par bezsaimnieka mantu un ir iznīcināta. Tirgus saimnieks solījis, ka turpmāk līdzīgas situācijas neatkārtošties, jo katram tirgotajam būs sava aizslēdzams skapītis, kurā viņš glabās tirdzniecībai paredzētās preces un pats arī atbildēs par tām.

● Administratīvā komisija sodījusi kādu vīrieti par to, ka viņš patvalīgi atlāvis savā dzīvoklī uzturēties nepilngadīgai meitenei, kura tur palikusi pa nakti. Brīdinājumu saņēmis arī kāds iedzīvotājs, kurš patvalīgi bija pieslēdzies elektrotiklam. Izskatīta lieta par pases nolaidīgu glabāšanu, kā arī dzīvošanu bez derīgas pases.

INFORMĀCIJA

Pagastu padomju vadītāji deklarē ienākumus

Šajā laikraksta numurā par Preiļu rajona pagastu padomju priekšsēdētāju deklarētajiem ienākumiem 2001. gadā.

Ienākumi tikai no darba algas

Aglonas pagasta padomes priekšsēdētāja, Aglonas vidusskolas direktora vietniece un rajona padomes locekle **HELENA STREIKE** deklarējusi zemes īpašumu «Purenīte» Aglonas pagastā. Vērtspāpīru, kā arī īpašumā esošu transportlīdzekļu viņai nav. Pērn darbā Aglonas pagasta padomē nopelnīti 6074 lati, kas ir vairāk nekā 2000. gadā, kad deklarēti 4101,26 lati. Otrs ienākumu avots ir darba alga Preiļu rajona padomē, tur nopelnījusi 473,93 latus.

Īpašumi nav papildināti

Automašīnas vai nekustamais īpašumus pērn nav pirkusi Galēnu pagasta padomes priekšsēdētāja **LEONTINA SALENIECE**. Tāpat kā 2000. gadā, arī pērn viņai piederēja dzīvoklis Galēnos, kā arī zeme 1,291 ha platībā un mežs 2,4 ha platībā. Ienākumi gūti no darba algas pagasta padomē, kas pērn kopumā bijusi 2999,09 lati, kas ir vairāk nekā 2000. gadā (Ls 2863,85), rajona padomē L.Saleniece nopelnījusi 515,30 latus.

Iegādājās vērtspāpīrus

Rožkalnu pagasta padomes priekšsēdētāja pagājušajā gadā **ASTRĪDA SPURIŅA** darba algā pagasta padomē nopelnījusi 2987 latus, bet rajona padomē – 517 latus. Saņemta arī pensija kopumā 720 lati, kas ir identiska summa 2000. gadā deklarētajai pensijai. Gūti ieņēmumi arī no a/s «Preiļu siers» — 11 lati (nav norādīts, par ko). Pērn pašvaldības vadītāja iegādājusies vērtspāpīrus — 144 a/s «Preiļu siers» daļas.

Rudzātu pagasta padomes priekšsēdētājam **JĀNIM ZEPAM** ir īpašumā zeme, saimniecības ēkas un dzīvojamā māja Rudzātu pagastā, kā arī zeme Līvānu novada Rožupes pagastā. Pašvaldības vadītājam pieder garāža Līvānos. Deklarētas divas auto-

mašīnas: VAZ-2102 (1978. g.) un VAZ-21043 (1992. g.), kā arī 1990. gadā ražots traktors T-40 un 3 sertifikāti. Darba alga Rudzātu pagasta padomē pērn kopumā sastādījusi 3030 latus, bet rajona padomē nopelnīti 503,87 lati.

Joprojām maksā kreditus

Rušonas pagasta padomes priekšsēdētājs **ARVIDS SOLĀDĀNS** joprojām ir zemes un kotedžas tipa mājas īpašnieks, bet kopīpašumā viņam ir arī māja un saimniecības ēkas Rušonas pagastā. Deklarētas automašīnas UAZ 31512 (1990. g.) un UAZ 469 (1986. g.), kā arī divi traktori — 1992. gadā ražotais T-25 un 1981. gada DT-75. A.Soldāns pērn pildījis arī Latgales atīstības padomes loceklā amatā, ir ēiroregiona «Ezeru zeme» padomes loceklis, «Daugavas slimokases» loceklis, kā arī z/s «Silamalas» īpašnieks. Ienākumi (bruto) gūti no darba algas Rušonas pagasta padomē — 4645,30 lati, Preiļu rajona padomē — 4894,58 lati, kā arī no a/s «Preiļu siers» dividendēm 86,40 latu apmērā. A.Soldānam joprojām ir parādsaitības, 2000. gadā kredits bija 14 580 latus liels, 2001. gadā — 12 607 lati. A.Soldānam pieder 1080 akcijas a/s «Preiļu siers». Kā uzkrājumi pērn deklarēti zemnieku saimniecības kontā esošie 778,28 lati.

Nomā ir māja veikals

Sīlukalna pagasta padomes priekšsēdētājs **JURIS LEICIS** deklarējis īpašumā esošu zemi un mežu. Pieder z/s «Leiči» un automašīnas M-2140 (1982. g.) un ERAZ-762 (1989. g.), traktori T-25 (1992. g.), «Belarus» (1998. g.), piekabes PRT-7 (1992. g.) un ROU-6 (1988. g.). Nomā ir māja veikals Sīlukalna pag. Ienākumi pērn gūti no darba algas pagasta padomē — 3298,04 lati un Preiļu rajona padomē — 505,96 lati, ienākumus nesusi arī z/s «Leiči» — 799,89. J.Leicis pērn atrīvojies no 73,6 sertifikātiem — no 2000. gadā deklarētajiem 120 šāda veida vērtspāpīriem 2001. gadā vaifs atlicis 46,4.

Satiksmes ministrija piekrīt Rīgas ielas asfaltēšanai Līvānos

Pēc vairākkārtējiem Līvānu novada domes lūgumiem rast līdzekļus asfaltbetona klājuma remontam Rīgas ielā Līvānos, Satiksmes ministrija beidzot ir devusi pozitīvu atbildi Rīgas ielas asfaltēšanai 2,5 km ga-

Uzkrājumi bezskaidrā naudā

Sutru pagasta padomes priekšsēdētājs **ANTONS ZNOTINS** deklarējis kopīpašuma domājamo daļu vienīstaba dzīvoklim un saimniecības ēkām, kā arī trīsistabu dzīvoklim un saimniecības ēkām Sutru pagastā. Viņš ir arī 31,7 ha zemes īpašnieks, šajā platībā ietilpst arī 2,4 ha meža Sutru pagasta Vanagsalas sādžā. Joprojām īpašumā ir 1986. gada izlaiduma vieglā automašīna, kuras marķa nav norādīta. Ienākumus pērn veidoja darba alga Sutru pagasta padomē — 2632,06 lati, Preiļu rajona padomē — 527,23 lati, kā arī a/s «Preiļu siers» dividendes — 11,52. Ienākumi no saimniecības darbības par realizēto pieni sastāda 700 latus, bet gaļa 2001. gadā pārdopta par 600 latiem. A.Znotiņam tāpat kā 2000. gadā pieder 144 akcijas uzņēmumā «Preiļu siers», kā arī 5 sertifikāti. Pērn veidotai arī uzkrājumi bezskaidrā naudā — 1000 latu.

Iekļūst parādos

Pagājušajā gadā Vārkavas pagasta padomes priekšsēdētājs **ARTŪRS ŠTĀGARS** pagasta padomē nopelnījusi 3009,65 latus, bet rajona padomē 516,97 latus, par automašīnu nomu iekāstēti 150 lati. A.Štāgaram ir īpašumā zeme, māja un saimniecības ēkas un liellopu ferma Saukas pagastā. Deklarēta vieglā automašīna M-2140 (1987. g.), Audi 100 (1987. g.), traktori T-40 AM un MTZ-82, ražoti 1991. gadā un 1998. gadā. Pērn ienākumus J.Domulīši guvis Valsts zemes dieesta Latgales reģionālajā nodaļā — 517,63 latus, Saukas pagasta padomē — 2239,86 lati, Preiļu rajona padomē — 116,56 latus. Peļņu nesusi arī zemnieku saimniecība, tur nopelnīti 2273,80 lati, bet dividendes no a/s «Preiļu siers» saņemti 125 lati. J.Domulīši ir z/s «Punduri» īpašnieks, viņam pieder 1565 kapitāla daļas a/s «Preiļu siers». Glabāšanā ir arī 45,93 sertifikāti.

No vērtspāpīriem nešķiras

Stabulnieku pagasta padomes priekšsēdētāja **MONIKA LITAUNIECE** tāpat kā 2000. gadā deklarējusi īpašumā esošo 1989. gada automašīnu VAZ-2104. Pērn darba algā saņemusi 2812 latus Stabulnieku pagasta padomē, kā arī 486,11 latus Preiļu rajona padomē. M.Litaunieces īpašumā joprojām ir 51,4 sertifikāti.

Upmalas pagasta padomes priekšsēdētājs **PĒTERIS PŪGA** pagājušajā gadā pa-

gasta padome nopelnījusi 2172,30 latus, Preiļu rajona padomē — 108,69 latus. Deklarēta kopīpašumā esošā dzīvojamā māja un zeme Upmalas pagastā, kā arī 1978. gada vieglā automašīna, kuras marķa nav minēta. Pieder arī vērtspāpīri — 87 privatizācijas sertifikāti.

Pelēču pagasta padomes priekšsēdētājs **JURIS KOVALEVSKIS** deklarējis 21,2 ha īpašumā esošas zemes, no tās lauksaimnieciski izmantojāti ir 13,5 ha, bet mežs — 4,3 ha. Viņam pieder 1988. gada vieglā automašīnu VW Passat Variant, 1982. gada vieglā automašīnu Ford Escort, kā arī 1980. gada automašīnu VAZ. Īpašumā ir arī trīs traktori: MTZ-80 (1977. g.), T-25 (1981. g.), DT-75 (1982. g.). Darba alga Pelēču pagasta padomē pērn sastādīja 2030,94 latus, rajona padomē — 96,56 latus, bet ieņēmumi no J.Kovalevskim piederošās z/s «Jurgiši» bija 802,01 lats. J.Kovalevskim pieder arī 9 a/s «Ventspils nafta» akcijas.

Kredītu izdevies dzēst

Saunas pagasta padomes priekšsēdētājs **JĀNIS DOMULIS** 2001. gadā tīcis valīno parādsaitībām, kas 2000. gadā bija 4541,09 USD. Viņam ir īpašumā zeme, kā arī dzīvojamā māja, saimniecības ēkas un liellopu ferma Saukas pagastā. Deklarēta vieglā automašīna M-2140 (1987. g.), Audi 100 (1987. g.), traktori T-40 AM un MTZ-82, ražoti 1991. gadā un 1998. gadā. Pērn ienākumus J.Domulīši guvis Valsts zemes dieesta Latgales reģionālajā nodaļā — 517,63 latus, Saukas pagasta padomē — 2239,86 lati, Preiļu rajona padomē — 116,56 latus. Peļņu nesusi arī zemnieku saimniecība, tur nopelnīti 2273,80 lati, bet dividendes no a/s «Preiļu siers» saņemti 125 lati. J.Domulīši ir z/s «Punduri» īpašnieks, viņam pieder 1565 kapitāla daļas a/s «Preiļu siers». Glabāšanā ir arī 45,93 sertifikāti.

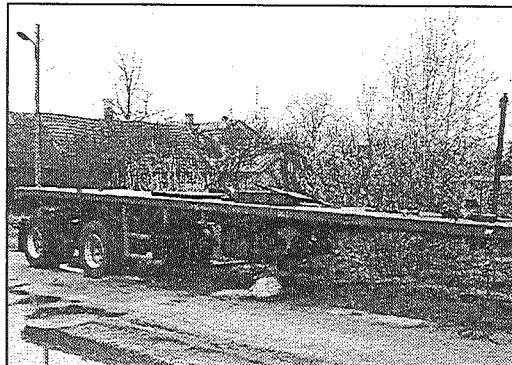
G.Kraukle

Turpmāk par Preiļu novada domes deputātu ienākumiem 2001. gadā.

tiks finansēti no Dubnas tilta rekonstrukcijai paredzētajiem līdzekļiem. Seguma atjaunošanai novirzītie līdzekļi tiks kompensēti, 2003. gadā piešķirot papildus finansējumu tilta rekonstrukcijas pilnīgai pabeigšanai.

G.Kraukle

REIDS

Pagājušajā nedēļā reidā pa Līvānu pilsētas ielām devās Latvijas Autocelu direkcijas Preiļu nodaļas, Valsts ceļu policijas, Līvānu novada pašvaldības un komunālā dienesta pārstāvji. Sādi braucieni tiek rīkoti katru gadu un to mērķis ir apsekot ielu seguma un ceļu apzīmējumu stāvokli Līvānos, kā arī novērtēt, vai iedzīvotāji nepārkāpj pašvaldības saistošos noteikumus un citus normatīvos aktus. Brauciens izvērtās visai interesants, un tas lika paraudzīties uz pilsētu un arī mums pašiem no citas - sētas puses.

● Bezsaimnieka manta. Šī piekabe cela posmā starp Daugavas un Grīvas ielu Līvānos nevienam nevajadzīga stāv jau četrus piecus gadus.

Līvānu pilsētas ielās – no sētas puses

Piecus gadus uz ielas tur piekabi

Pirmās tika apsekotas pilsētas ielas gaisa tilta rajonā. Autocelu direkcijas Preiļu nodaļas priekšnieks Raitis Griķis, pašvaldības izpildīktors Aleksandrs Karpenko un Līvānu p/u «Dzīvokļu un komunālā saimniecība» labiekārtošanas iecirkņa priekšniece Ārija Zalāne bija vienīspāris, ka Grīvas ielas asfaltbetona segums ir jājātauno vai vismaz jālabo. Diemžēl šogad pilsētas ielu bedrīšu remontam un asfaltēšanai no pašvaldības ceļu un ielu fonda naudu atvēlēt praktiski nebūs iespējams, jo gandrīz puse no plāna gada finansējuma tiks novirkti projekta «Transporta infrastruktūras un informāciju tehnoloģijas vides attīstība Līvānu pilsētā»

Izfinansējumam, stāsta domes izpildīktors A. Karpenko. Šis projekts paredz jaunu asfalta klājumu Mazā Kalna, Robežu, Fabrikas, Meža, Vektīcībnieku, Daugavpils un citās ielās, kas ved uz rūpniecības uzņēmumiem.

Posmā starp Daugavas un Grīvas ielu, kas atrodas uz Līvānu novada un Jersikas pagasta robežas, pamanām pamestu smagās automašīnas piekabi. Tā te stāvot jau četru vai piecus gadus, un par tās piederību skaidrības nav. Piekabēi numura zimes nav, konstatē ceļu policijas priekšnieka vietnieks Andris Neicenieks. Idenitificēt to nebūs viegli. Saimnieks

zināms, un sodīt nav ko. Bezsaimnieka manta. Neticami, ka mūsdienās ielas mētājas brīvi pieejamas un nevienam nevajadzīgi materiālās vērtības. Piemēram, kā šajā gadījumā – metāllūžus nododama vai kā citādi izmantojama manta.

Slinkie un čaklie garāžu kooperatori

Pa Meža un Zemgales ielu nolikūstam pie garāžu kompleksiem, kurus apsaimnieko vairāki kooperatīvi, un, tā kā tie oficiāli nav reģistrēti, nav iespējams pieprasīt atbildību par līdzās garāžām izgāztajiem atkritumu kalniem. Mēslu čupas pie garāžām Līvānos ir neiztrūkstoša parādība, tomēr Ārija Zalāne atzīst, ka atsevišķi garāžu kooperatīvi rūpējas par kārtību savās teritorijās. Diemžēl šobrīd tas atkarīgs no pašu garāžu īpašnieku iniciatīvas un goda prāta.

Pie pilsētas kapiem redzamas svaigi vestas melnzmēses kaudzes, tās līvānieši izmanto savu piederīgo kapu vietu sakopšanai. Melnzmēses piegādi nodrošinājusi pašvaldību, stāsta izpildīktors, lai gan tas nav domes pienākums, jo par pilsētas kapsētu atbildīgas konfesijas. No kapu teritorijas komunālais dienests regulāri izved atkritumus – lapas, sausos zarus. Diemžēl nereti gadās, ka kapa vietu kopēji netīrumus nevīžo aiznest līdz norādītajai vietai un betos tāpat kapsētas teritorijā neleģālās atkritumu kaudzēs.

Uzņēmumu teritorijās nekārtība

Par to pārliecīnājusies Ārija Zalāne, jo komunālā dienesta vīriem nākas uzkopīt arī pilsētas un uzņēmumu teritorijās esošās ceļmalas. Pat skolas uzskaata par pašaprotram veidot atkritumu uzkrājumus žogmalēs, tādi rodas arī priekšātajiem uzņēmumiem un loti maz ir to, kam patiesi rūp kārtība.

Uzņēmēji pārkāpj pilsētas saistītos noteikumus, piemēram, jautājumā par reklāmu izvietošanu. Pilsētas centra laukumā pie lietoto apgārbi veikala no rītiem uz braucamās daļas tiek izlikta, bet vakaros noņemta reklāmas planšete, taču tās izvietošana nav saskaņota ar domes arhitekti. Pie veikala «Vindeks» reklāmas stends uzstādīts pārāk tuvu Rīgas ielai, tādēļ uzņēmējam tas ir jāpārvieto. Savukārt būvdarbu vieta līdzās veikalām «Ratta» nav attiecīgi norobežota, radot draudus apkārtējo drošībai. Brīdinājuma zīmes, kas liecinātu, ka uz brauktuves ir bedres un ka notiek remontdarbi, nav arī līdzās «Latvenergo» apakšstacijai Fabrikas ielā. Savukārt stāvlaukumā pie servisa «Autofaktors», ko izmanto arī braukšanai, nepieciešams izveidot horizontālo markējumu satiksmes drošībai, atzīst R. Griķis.

Vajadzīgas gājēju pārejas un ass līnijas

Par to, ka pretī Līvānu ģimnāzijai uz Rīgas ielas ir vajadzīga gājēju pāreja, «Novadnieks» tika rakstījis jau pagājušajā gadā. Satiksmē Rīgas iela ir loti intensīva, pie tam ģimnāzijā mācās vairāk kā tūkstotis skolēni, kuri ielu šķērso, kur pašiem tik. Šo jautājumu savās rokās nēmuši arī ceļu policijas un Autocelu direkcijas pārstāvji — reida laikā amatpersonas pētīja, kurā vietā horizontālais ielas apzīmējums jeb tautā sauktā «zebra» būtu krāsojama. Viedokļi dalījās, jo ģimnāzija atrodas netālu no Dubnas, un tas nozīmē, ka gājēju pāreja nedrīkt atrasties par tuvu tiltam. R. Griķis skaidro, ka tādā gadījumā, apturot transportlīdzekļus pirms gājēju pārejas, uz tilta veidotos automašīnu sastrēgumi. Arī otrs variants – izveidot gājēju pāreju tuvāk autobusu pieturai – nelikās pieņemams, jo tādā gadījumā skolēniem to nebūtu ērti lietot, un viņi tāpat kā līdz šim šķērsotu Rīgas ielu, kur pagadās. Tomēr kopšausējs tiks atrasts, un iespējams, ka pretī skolai būs divas gājēju pārejas, pie autobusu pieturas un iepreti krustojumam ar Upes ielu.

Savukārt Stacijas ielas posmā pie krustojuma ar Rīgas ielu ir nepieciešams uzkrāsot balto ass līniju jeb ceļa vidusliniju, ierosināja Andris Neicenieks. Nesen notikušajā ceļu satiksmes negadījumā Stacijas ielā nācās saskarties ar strīdus situāciju, jo nebija skaidrs, kurā braukšanas joslā katrs vadītājs atradies.

● Vai tiešām tas viss ir nepieciešams? Jau daudzus gadus Līvānos, Stadiona ielā 9 redzama šī postaža. Saimnieks to solās sakārtot, taču katru gadu «mantas» kļūst aizvien vairāk.

Celāzīmu locītājus grūti pieķert

Vairākās vietās pilsētā vecā parauga ceļa zīmes tiks nomainītas pret jaunā standarta ceļa zīmēm. Tas galvenokārt attiecas uz zīmēm «Dodiet ceļu», kuras vietām vēl saglabājušās vecajā izskatā. Daudz nopietnāka problēma pilsētā ir salocītās, norautās un citādi bojātās ceļa zīmes. Tā diemžēl ir parasta parādība, un sabojātas ceļa zīmes nākas konstatēt gandrīz katru nedēļu, galvenokārt pēc diskotēkām. Visvairāk vandaļiem «simpatizē» dzelzceļa pārbrauktuves apzīmējošās zīmes, tās apstābu aplociņas gan pie pārbrauktuves centrā, gan Dzirnavu ielā. Vainigos notvert ir loti grūti, jo parasti nedarbs tiek pastrādāts naktī, kad braucēju uz ielām ir maz. Šāda izklaide ir samērā dārgs prieks, jo vienas ceļa zīmes cena ir vidēji 20 lati.

Pieķer nesankcionētos darbos

Tālāk domes busīš dodas pa Smilšu ielu, tā ir bedraina un atbilst savam nosaukumam. Zem dzelzceļa tilta, Upes ielā mūs sagaida pārsteigums – kāds vīrs, kurš, kā noskaidrojas, ir uzņēmuma «Latvijas dzelzceļš» strādnieks, pār ielu pārvilcis vairākus elektrības vadus. Notiekot dzelzceļa pārvadu maiņa un vadi esot atslēgti no strāvas, tādēļ nekādas briesmas braucējiem tie neradot, skaidro strādnieks. Tomēr remontdarbi, kuru laikā tiek aizšķērsota Upes ielas braucamā daļa, nav sankcionēti. Tie nav sašaukti ne ar pašvaldību, ne Autocelu direkciju. R. Griķis skaidro, ka par šādu pārkāpumu, kad tiek aizšķērsota brauktuve, vairīgajai personai var piemērot naudas soļu no 500 līdz pat 2000 latiem.

Izgāztuve mājas priekšā

Tāda novērojama Stadiona ielā 9. Māja aiz metāllūžu kaudzēm, večām piekabēm, nolietotām riepām, vannām, kannām un citas drāzas gandrīz nav saskatāma. Pāgalms piekrauts ar kādreiz lietotu, bet tagad nevienam nevajadzīgu mantu kalniem. Metāllūži «iz-

● Upes ielā nesankcionētus darbus, nosprostojoši brauktuvi, veic uzņēmuma «Latvijas dzelzceļš» strādnieki. Darbi nav saskaņoti ne ar pašvaldību, ne autocelu direkciju, par to sašutis domes izpildīktors Aleksandrs Karpenko (otrais no kreisās), p/u «Dzīvokļu un komunālā saimniecība» speciāliste Ārija Zalāne, Autocelu direkcijas Preiļu nodaļas priekšnieks Raitis Griķis un PRPP ceļu policijas priekšnieka vietnieks Andris Neicenieks. Foto: G.Kraukle

nākuši» pat uz ielas, un, redzot šos uzkrājumus, atliek vien atvieglo loti uzelpot, ka nedzīvojam kaimiņos un neesam spiesti ik dienas uz šo nekārtību skatīties. Saimnieks, kura vārdu neminēsim, tīcis saukts pat uz domes administratīvās komisijas sēdēm, solījies viņi sakārtot. Arī tagad viņš sola. Tiesa, līdz šim nekas nav maiņies.

Savukārt Līču ielā vairāku māju īpašnieki neatļautās vietās glābā malku. Īpašnieki patvālīgi apdzīvojuši Dubnas krastus, kas ir upes aizsargjoslu teritorija un nebūtu izmantojama. Kādam te ierīkota atpūtas vieta, citam galas žāvētava, vēl kādam estakāde automašīnas remontēšanai. Upes krasītā sakrautas malkas grēdas, daži nomālus izgāzis arī uz ielas. Katrā rīkojas, kā uzskata par pareizu. Pēc apsekošanas daudzi pilsētas iedzīvotāji saņems brīdinājuma vēstules, un, iespējams, ka kāds tiek saukts arī pie administratīvās atbildības.

Lai nepakļautu Ubagliča ielas sabrukšanai, tuvākajā laikā tiek uzstādītas aizlieguma zīmes iebrukšanai Ubagliči ar transportlīdzekļiem, kas smagāki par 8 tonām. Tāds lēmums pieņemts, pa-

matojoties uz iedzīvotāju sūdzībām.

Piemiņas zīmes

Šur tur redzam ielu nosaukumus krievu valodā, tie joprojām nav nonemti, piemēram, Oškalna ielā. Daudzviet blakus jaunā parauga māju numuru zīmēm ir saglabātās vecās plāksnes, kur izlasīs arī īpašnieka uzvārds. Tomēr Ārija Zalāne aicina iedzīvotājus noņemt vecās numuru plāksnes no savām mājām, un neturēt tās kā piemiņas zīmes aizgājušajam laikam. Atsevišķas vietās redzams, ka saimnieki par savu īpašumu rūpējas, piestiprinājuši ne vien mājas numura zīmes, bet arī uzrakstus «privātīpašums» vai «nikns suns».

Prieks vērot, ka daudzviet pilsetā individuālās mājas ir skaisti sakoptas, iztīrītas arī ielu nomales un noteigrāviši, kas piegulst īpašumam. Tiesa, tādu saimnieku, kam saimniecība priekšzīmīgā kārtībā, nav daudz, un to nevar pārmest tikai individuālo māju īpašniekiem. Par teritoriju sakopšanu vairāk jādomā arī iestāžu, pašvaldības un privāto uzņēmumu atbildīgajām personām.

G.Kraukle

KULTŪRA, IZGLĪTĪBA

Daudz lobu gostu lelajā ustobā

Sākums I. lappusē.

Kopš 1960. gada ar saviem darbiem piedalās valsts mākslinieku izstādēs. Šajās desmitgadēs bijuši arī ilgāki pārtraukumi, bet aktīva gleznošana atsākta 1992. gadā, kad Antons Kūkojs kļuva par Ludzas mākslas skolas direktori. Mākslas studiju laikā apguvis arī keramiku, bet praksē iepazinies ar slavenākiem Latgales keramiek un viņu darbu. Antona Kūkoja dārītā īevērojama vieta ir tikusi atvēlēta arī teātrim, viņš pazīstams arī kā viens no filmas «Cilvēka bērns» varonjiem.

Antona Kūkoja gleznās redzamas Latgales ainavas, mājas, cilvēki, viņa darbos kā dzīvus var redzēt jau aizsaulē aizgājušus keramikus rosāmies pie saviem cepliem. Preiļu novada kultūras centra sarīkojumu zālē, kurā atklāta mākslinieka izstāde un notika arī muzeja rikotais Mākslas dienu sarīkojums, skatāmie darbi – gleznas akvareļtehnikā — runā uz skatītāju ar siltām, mierīgām krāsām. Izstādes atklāšanā Antons Kūkojs stāstīja, ka joprojām atceras jaunībā saņemto kāda mākslinieka padomu. Viņš ieteicis izstudēt, kādas krāsas lietotas senos latgalu rakstos un audeklos, un

Lielā, skaista istaba, pilna la-

tādus toņus izvēlēties arī savām gleznām. Daži no akvareļiem: «Ligo», «Dzimtā sēta» un «Aizsnigusī sēta» izmantoti kā ilustrācijas Antona Kūkoja topošajai dzejolo grāmatai «Sēta», par kurās saturu dzejnieks teica, ka tā ir atgriešanās no lielās pasaules savā izejas punktā – dzimtajā sētā. Arī pārējie izstādes darbi saistīti ar mājām, to apkārti, ar Nautrāniem. Uz viena no akvareļiem nav pierakstīts tapšanas gada skaitlis, bet uzzīmētas trīs zvaigznītes. Tas gleznots laimes eiforijā, atzinās Antons Kūkojs, tajā gadā, kad viņam piešķirts augstais apbalvojums – Triju Zvaigžņu ordenis. No pēdējā laika lielākajiem darbiem atmiņā palīcis arī scenārijs Ludzas 825 gadu jubilejas naktis izrādei. Starp citu, Antona Kūkoja radošās idejas izmantotas arī plašākā mēroga kultūras sarīkojumiem Preiļos astoņdesmitajos gados.

Kas ir lielākā vērtība dzīvē? Izrādās, tā ir mīlestība pret otru cilvēku, vīrietim – mīlestība pret sievieti, savas uzstāšanās nobeigumā teica Antons Kūkojs, iepriecinot klausītājus ar sava mūžam neuzdošā humora dzirkstīm un nolasot dažus dzejolus no līdzīgiem panemtajām grāmatām.

Lielā, skaista istaba, pilna la-

● Dzejnieks, mākslinieks Antons Kūkojs labprāt izpildīja lasītāju un skatītāju lūgumu uzrakstīt autogrāfus. Foto: M.Rukosujevs

biem cilvēkiem, par sarīkojumu zāli, kurā, kā izrādās, līdz šim nebija nācies būt, teica dzejnieki Peteris Jurciņš un Andris Vējāns. 47 dzejolo grāmatu autors Andris Vējāns kopā ar dzīvesieri Veltu un dēlu Benediktu kultūras un mākslas darbinieku pavadībā piedalījās Antona Kūkoja izstādes atklāšanā, apliecinot, ka visus Latgales vārda, māla un otas māksliniekus vieno ciešas draudzības saites un dzimtās puses izjūtas neatkarīgi no tā, kur dzīves un darba gaitas katru aizvedušas. An-

dris Vējāns ir Ludzas Goda pilsonis, šajā pilsētā viņam notika arī 75 gadu jubilejas svītības, tāpēc braukšana uz Ludzu kopā ar sev tuviem cilvēkiem bija apvienota ar piedalīanos Mākslas dienu sarīkojumā Preiļos. Sirmais dzejnieks veltīja daudz labu vārdu Preiļiem, atcerējās, kā pirmajos pēckara gados šeit ieradies kopā ar savu tēvoci, kurš bijis slimīcas galvenais ārstis. Vēlāk ar viņa gādību pilsētas dažās iestādēs pirmo reizi iedegusies elektrība. Bet tēvoča mājās patvērumu no de-

portēšanas atradusi Andra Vējāna vecāku ģimene. Preiļu kāpsētā mūža mierā atdusas arī Andra Vējāna māte, un dzejnieks pateicās visiem, kas apkopī viņa mātes kapu vai nolieks uz tā kādu puķi.

Latgalī dzejnieks ir apdziedājis daudzās vārsmās, un neviens cits kā Andris Vējāns Preiļiem ir uzrakstījis pašu skaistāko veltījumu.

Dzejnieks sakarā ar lielo jubileju saņēma apsveikumus no saviem cienītājiem. Rajona iedzīvotāju vārdā viņu sveica rajona padomes izpildīdirektore Aina Pastore.

Mākslas dienu sarīkojumu kuplināja arī Viļa Dzērvenieka uzstāšanās. Muzikālo apsveikumu bija sagatavojis ansamblis «Jašupīte» Alberta Rūsiņa vadībā. Ar savīgu izpildījuma manieri un spēcīgu balsi klausītājus iepriecināja Antona Kūkoja dēla Vincent dīzesmas.

Mākslas dienu ietvaros Preiļu kinoteātri «Ezerzeme» aplūkoja Gundegas Rancānes gleznu izstādē, Riebiņu kultūras namā skatāmas Vajas Stupānes, Stabulnieku kultūras namā – Jāņa Plivandas gleznas. Jaunsilavu pamatskolu var iepazīties ar Jāņa Igoveņa gleznām un Pētera Gleizdāna grafiku.

L.Rancāne

SKOLU ZINAS

Palīgs augstskolu izvēlē

Rajona vidusskolas ar izglītības pārvaldes starpniecību saņēma Izglītības un zinātnes ministrijas dāvinājumu – izdevumu «Augstākā izglītība Latvijā un ārzemēs».

Tajā apkopots pilns Latvijas augstskolu saraksts, kā arī sniegtā informācija par iespējām studēt ārzemēs. Uzņemšanas noteikumi augstskolās ir mainīgi, ar tiem var iepazīties atsevišķi katras augstskolas sagatavotajos informatīvajos materiālos, interneta mājas lapās, taču ne vienmēr lauku skolās šī informācija apkopotas pietiekoši izsmēlošā veidā. Jaunajā izdevumā vienuviet ir pieejamas vietas ziņas par valsts un privātajām augstskolām, par koledžām, kurās iegūstams augstākās izglītības pirmsākums, par pēcdiploma izglītības ieguvī. Latvijā pašlaik darbojas 20 valsts un 14 privātās augstskolas, kurās var iegūt gan akadēmisko, gan profesionālo izglītību. Jaunums Latvijas augstākajā izglītībā ir koledžas, kurās piedāvā iespēju iegūt pirmā līmenī augstāko profesionālo izglītību, studējot divus līdz trīs gadus. Izdevumā var iepazīties ar dažu Rietumeiropas, kā arī Maskavas un Sanktpēterburgas augstskolu piedāvājumiem studēt ārzemēs vai arī ārzemju augstskolu filiālēs Latvijā.

Izvēloties ārvastu augstskolu filiāli, jāņem vērā, vai filiāle Latvijā ir akreditēta. Tikai tādā gadījumā tās izsniegtie dokumenti par

izglītību Latvijā tiks atzīti. Ja filiāle darbojas bez akreditācijas, tās izsniegtie diplomi tiek uzskatīti par ārvastu diplomiem.

Arī saistot savus nākotnes sapņus ar kādu no pašu zemes augstskolām, nedrīkst piemirst, ka pirmām kārtām jāraugās, vai tā, kā arī studiju programmu ir akreditēta. Valsts atzītu diplomu var izsniegt tikai akreditēta augstskola. Bet studiju programmas akreditācija ir svarīga, lai varētu saņemt mācību kredītu ar valsts galvojumu.

Vidusskolu šī gada absolventiem minētajā izdevumā ir iespēja iepazīties arī pašreizējiem kredītēšanas noteikumiem. Studenti var nemt divu veidu aizdevumus: studiju kredītu, kas paredzēts mācību maksas segšanai, un studējošā kredītu, kas domāts studentiem ikdienas tēriņiem. Studiju kredīts ir augstskolas noteiktās mācību maksas līelumā. Studējošā kredīts 1.-3. kursu studentiem paredzēts līdz 60 latiem mēnesi, bet vecāko kursu studentiem līdz 80 latiem mēnesi. Gan viens, gan otrs kredīts jāsāk atmaksāt no divpadsmitā mēneša pēc studiju beigšanas, vai no trešā mēneša pēc studiju pārtraukšanas.

Lai kredītu saņemtu, ir nepieciešami divi galvotāji – cilvēki, kas apņemas pildīt saistības pret banku, ja students pats tās nepilda. Galvotājam jābūt vecumā līdz 60 gadiem, un viņa ienākumiem jābūt regulāriem, pie tam vismaz vienas minimālās mēnešalgas ap-

Jēkabpils zvaigznes – Preiļos

No mākslinieciskās pašdarbības konkursa «Jēkabpils zvaigznes» fināla Preiļu 2. vidusskolas deju kopa «Neposedi» atgriezās kā galvenie laureāti. Preiļieši konkursa iepriekšējā kārtā sīvā konkurencē bija ieguvuši tiesības piedalīties finālā. Konkursa noslēgumā par laureāta nosaukumu cīnījās trīs kolektīvi – no Jēkabpils, Preiļiem un Daugavpils. Skolotājas Rimmas Gavrilovas vadītā deju kopa «Neposedi» tika atzīta par vislabāko un ieguva titulu «Jēkabpils zvaigznes».

L.Rancāne

Turpinās skolu akreditācija

Rajona skolu akreditācijas komisija jau trešo nedēļu strādā Preiļu Valsts ģimnāzijā.

Veikta skolēnu, vecāku, skolotāju un tehnisko darbinieku anketēšana, komisijas locekļi apmeklē mācību stundas un turpina skolas darba izvērtēšanu atbilstoši visām akreditācijas prasībām. Skolas pedagoģiskās padomes sēde, kurā akreditācijas komisija iepazīstinās ar vērtējumu, paredzēta piektienā.

Pēc tam sāksies Aglonas interātāgimnāzijas akreditācija. Kaut gan šai skolai joprojām nav savu pastāvīgu telpu un tā darbojas

Jaunaglonas arodvidusskolas terpās, akreditācija jāveic obligāti. Iepriekšējās akreditācijas term beidzās jau 2001. gada decembrī...

Ja skola no jauna nebūs akreditēta, tai nebūs tiesību šī gada absolventiem izsniegt dokumentu par pamata un vidējās izglītības iegūšanu. Sakarā ar neatrisināto jautājumu par telpām, skola saņemusi vēstuli no Izglītības un zinātnes ministrijas par to, ka atsevišķi akreditācijas prasību punkti var palikt atklāti. Tas attiecas uz telpu piemērotību skolas darbam, kā arī materiālu tehnisko nodrošinājumu fizikas un ķīmijas laboratorijām.

«Sunu diena» skolā

Vārkavas vidusskolā jau trešo gadu pēc kārtas bija sarīkota sunu izstāde. Skolēni uz to ierodas ar saviem četrkājainajiem draugiem, kas šim notikumam par godu ir izmazgāti, izsukāti un sapucēti.

Te netiek prasīti ciltsraksti un atbilstība priekšrakstiem par pieredzi noteiktais šķirnei. Skolas izstādē galvenais ir saimnieka un viņa miluļa raksturu saderība, kas izpaužas arī kā suna paklausība vienkāršos spējus demonstrējumos – šķēršļu un trases pārvarešanā. Izstādi ik gadus sponsorē veterinarās aptiekas īpašniece Gita So-

me, katram īpašniekam dāvinot iespēju bez maksas vakcinēt suni pret trakumsērgu. Skola izstādēs dalībniekiem dāvina sauso barību, bet viņu īpašnieki saņem kādu piemiņas balvu. Ikviens no suniem izpelnās kādu no nominācijām, un to pieteik visiem. Var iegūt paklausīgākā, dusmīgākā, skaistākā, simpatiskākā suna titulu un pat nosaukumu —«suns kā jau suns».

Šī gada izstādē skatītāju simpatiju balvu izpelnījās skolas absolventa Mārtiņa Vuškāna no Rīgas atvestais suns, kas «strādā» kriminālpolicijā. Skatītājiem patika, kā suns izpilda komandas, kā sargā mantu un vēic citus pienākumus.

L.Rancāne

EIROZINAS

STATISTIKA

Latvija vienīgā bez automaģistrālēm

Latvija ir vienīgā valsts Eiropā, kurā nav automaģistrālu, liecina ES statistikas biroja «Eurostat» transporta infrastruktūras analīze par pēdējiem 10 gadiem.

Autoceļu blīvums Eiropas Savienībā ir sešreiz augstāks nekā vidēji Centrālās un Austrumeiropas valstis vidēji, toties dzelzceļu blīvums ir par ceturtādu mazāks, tā atzīts «Eurostat» nupat publicētajā pētījumā par transporta infrastruktūru Eiropā. Tātad kandidātvalstis vairāk pārvietojas pa dzelzceļu, kamēr Rietumeiropā – pa «autobāniem». Tā Latvija ir pirmajā vietā kravu pārvadājumos pa dzelzceļu.

Austrumeiropā desmit gadu laikā automaģistrālu garums palielinājis par trešdaļu un saskaitot ir 2850 kilometru garš. To blīvums – vidēji 2,7 kilometri uz 1000 kvadrātkilometriem ir ievērojami zemāks par vidējo ES rādītāju – 15,8 kilometri. Visvairāk automaģistrālu ir Slovēnija (blīvums 19,7 km uz 1000 km²), otrā sekot Lietuvai (6,4 km), Čehija (6,3) un Slovākija (6,0). Latvija izceļas ar to, ka tai automaģistrālu nav vispār.

Satiksmes ministrijas Autosatik-

smes departamenta direktors Tālis Straume agentūrai LETA, preci- zējot šos skaitus, atzina, ka Latvija tiešām nav automaģistrālu, tomēr par tādām nevarētu uzskaitīt arī Lietuvas un Igaunijas ceļus.

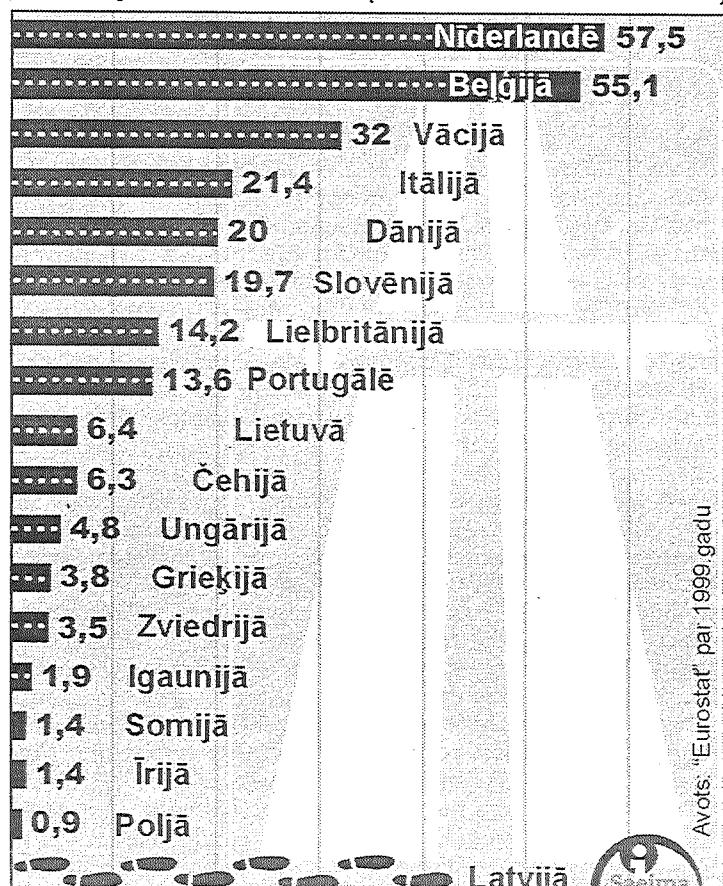
Par automaģistrālu var saukt ceļu, kurš ir norobežots no pārējās apkārtnes un pa kuru ar lielu attārumu brauc automašinas nevis, piemēram, traktori. Pēc Straumes teiktā, faktiski arī Lietuvas un Igaunijas lielākie ceļi īsti neatbilst maģistrāles kritērijiem. Ir grūti spriest, pēc kādām pazīmēm daļa kaimiņvalstu ceļu nosauktas par maģistrālēm, sacīja SM amatpersona.

Līdzīgi Latvijā par automaģistrālēm varētu dēvēt valsts nozīmes autoceļus no Rīgas līdz Inčukalnam vai līdz Jūrmalai. No tā, vai valstī ir vai nav automaģistrāles, nav atkarīgs saņemto līdzekļu daudzums no ES fondiem, tādēļ liekuļot nebūtu vērts, uzsvēra SM amatpersona.

Visvairāk automaģistrālu ir Beļģija valstis: Niderlandē – 58 kilometri uz 1000 kvadrātkilometriem, Belgijā (55 km) un Luksemburgā (44 km), kā arī Vācijā (32 km uz 1000 km²).

Ivars Bušmanis

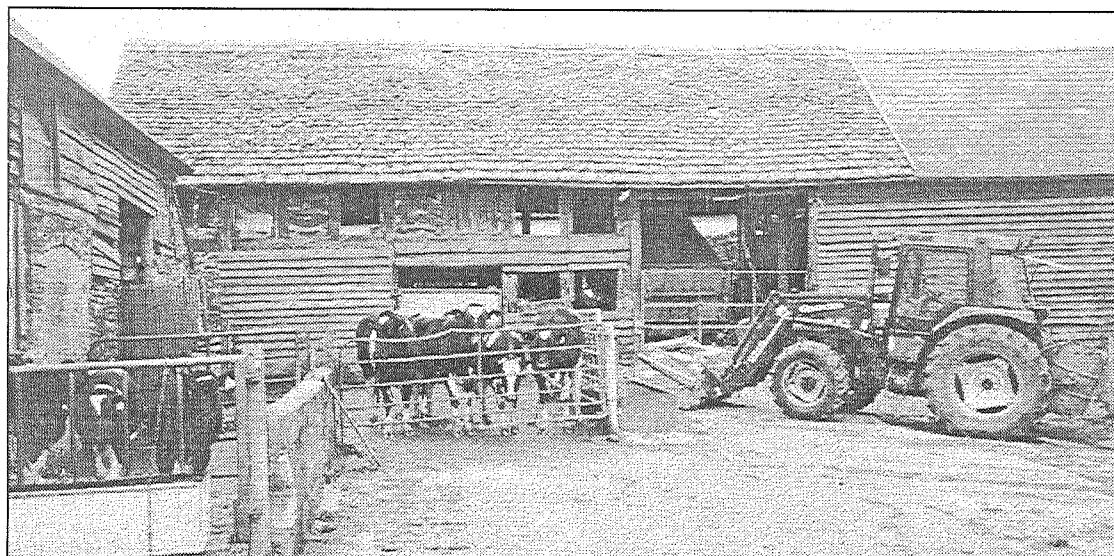
Automaģistrāļu blīvums Eiropas valstis (km uz 1000 km²)

PIEREDZE

7.

Absolūts organic

Šī nav nekāda paraugsaimniecība ar lavandas aromātu. Ja ir govis, ir arī mēsli, bet tos var nostumt ar traktoru.

Apāvusi gumijas zābakus, stāvam netālu no «The September Organic Dairy» fermas Almēlijā, Lielbritānijas vidienē, raksturīgā kūts smārda apņemti. Viss ļoti kompakti izvietots – konteinertipa namīnā iekārtots birojs, blakus tam miniveikaliņš, kurā pat nav pārdevēja. Vieštieji iedzīvotāji nāk, izvēlas pa pakai no saldējamās kastes ar uzzrakstu «Pork and beef»*, vai kādu no 12 veidu pašražotajiem saldējumiem – «Vecmāniņas kafija», «Brūnā maize» (garšīgs!) u.c., sidru, džemu, medu, olas, un attstāj uz galda naudu. Viss te ir organic – vārds, ar kuru apzīmē dabisko saimniekošanu.

Turpat netālu ir neliela ēka, kurā divas strādnieces pilda plastikas toverīšos saldējumu. Laisku skatienu cilvēkiem veltī Frīzenes šķirnes govis – staigā, kur pašām patīk. Fonā dzird vistas, kas dzīvojas nožogojumā brīvā dabā, to ir vairāki simti. Saimniecības «ražojošo daļu» – kūts, no «brīvās pasaules» šķir žogs ar vārtiem. Stāvam vārpriekšā un nezinām, vai iekšpusē tiksim. Lielbritānijas laukos vēl vēdī pārdzīvotās lopu mutes un nagu sērgas smagums, un lēnām tiek atcelti ar to saistītie ierobežojumi. Tikai marta beigās netālu – Kingtonā, atsācis darboties liellopu tīrgus, kas ir pirms pēc sērgas valsti atvērtais Kerijas fermu nelaimē nav skārusi, bet piecas jūdzes attālāk bija slimības gadījums. Kerijai atļāva turpināt ražošanu, taču šeit nedrīkstēja iebraukt – pienu nācās vest krietni ārpus fermas teritorijas, kur gaidīja cita savācējmašīna.

Divi caurumi noteikumos

Kā jau pienākas sevi cienošā fermā, Kerija sniedz īsu ieskatu vēsturē:

«Sākām pirms 26 gadiem ar 30 hektāriem (pašreiz ir 55 ha). Zemēm izrēja tikai tiem, kuriem ir saistība ar šo Herefordšīras pašvaldību. Pati neesmu vietējā, bet te dzimis mans vectēvs. Paņēmām kredītu, vēlāk piepirkām paši piecus hektārus zemes, bet plaušināšana nepadevās viegli. Zemētapa dārgāka – ja saimniekošanas sākumā par nomu bija jāmaksā ap 12, tad tagad 200 mārciņu gadā. Ražojām pienu, iztikām. 1984. gadā Eiropas Savienības dalībvalstīm ieviesa piena kvotas – tas radīja problēmas. Saimniecība drīkstēja specializēties vairs tikai piena ražošanā un pārstrādē, izslēdzot citus darbības veidus – tūristu pieņemšanu, izmitināšanu.

Tad atradām noteikumos divus caurumus – ražojot jogurtu un saldējumu, kvotas nebija spēkā. Iesniezdām projektu, sanēmām ES naudu, uzcēlām ražotni un 1987. gadā sākām gatavot saldējumu. Iekārta bija ļoti dārga, bizness iekustējās lēnām, vairāki citi fermeri arī pievērsās saldējuma ražošanai. Un – Eiropas Savienība zīgli ieviesa kvotas arī saldējumam un jogurtam. Nav bijis viegli, nemaz ne..., šūpo galvu Kerija.

Te stāstu pārtrauc piebraukusī mašīna, no kurās izķāpj rosiņš jauns vīritis – Čārlis Vestheds. Viņš ierodas šeit trīs reizes nedēļā pēc piena. Mašīnas piekabē ir tvertne, to piepilda un pats savā saimniecībā jau 12. gadu ražo jogurtu un sieru. Pusi no produkcijas pārdomod Londonā, pusi citviet. Sevišķas konkurences vienā neesot, bet lielveikalos (izrunājot šo vārdu, katram kārtīgam britu fermerim top ciešāki vaibsti), parādoties līdzīga prece no Dānijas un Austrijas. Piens tiek sapildīts cisternā, siera ritulīši vizuāli demonstrēti mūsu kārajiem skatiem, un Čārlis prom ir. Bet mēs dodamies aiz vārtiem.

Aste ar trim svītriņām

«The September Organic Dairy» nav nekāda paraugsaimniecība ar nolaizītiem celiņiem un lavandas aromātu. Kūts paliek kūts, un, ja ir govis, ir arī mēsli. Te tiek turētas 60 govis, pašreiz slaukamas 53. Dabiskā ražošana prasa, lai govis nebūtu piesietas, tām nedotu barību ar konservantiem un slimības gadījumā ārstētu ar homeopātiskajiem līdzekļiem. Ir viena slauksanas zāle sešām vietām, un no piena devējas dienā divās slauksanas reizēs dabū vidēji 24 litrus. Tur sastopam Kerijas vīru Džefu. Tik aiznemti cilvēki, kāpēc vini piekrīt tērēt laiku ar dažādu valstu viesiem, ieskaitot pat tālās Japānas pārstāvju, kur nu vēl ar mums, pie Eiropas slieksniša esošiem. Vai jūs esat labākie? Džefam ir seši bērni, divi izvēlējušies ar lauk-saimniecību saistītu specialitāti. Dēls atgriezies vecāku saimniecībā un mūsu ciemošanās dienā devies uz lielu lauksaimniecības izstādi piesaistīt jaunus pircējus. Taču meita, Kerijas vārdiem runājot, «strādā valsts lauksaimniecības organizācijā un piedalās jocīgu noteikumu izstrādāšanā, kurus mums jāpilda.» Bet, ja no pietri – vecāki ļoti cer, ka kāds no bērniem turpinās 1999. gada 1. septembrī aizsākt dabisko saimniekošanu «The September Organic Dairy».

Dina Kļaviņa

Kerija un Džefs ir pārliecinājušies – jāražo bioloģiski tīra produkcija, pretējā gadījumā saimniekošana iznāk knapi pa nullēm. Foto: Dina Kļaviņa

sanem 22 pensus. Principā par organic pienu pienākas 28 pensi, bet, ja pārsniedz kvotu (kā pašreiz), tad mazāk.

Visām goviem ap asti aptīta viena vai vairākas krāsainas lipīgās lentas svītriņas. Tā esot vienkāršota barības padeves noteikšana. Cik svītriņu ap asti, tik reizū jāpārgrīz barības piegādes kloķis. Kas dod daudz piena, varbūt dos vēl vairāk. Vai lopīņiem ir tikai numuri, vai arī vārdi? Kerija stāsta, ka tām, ar izteiksmīgāku raksturu, dod putnu vārdus un ir ieinteresēta dzirdēt, ka Latvijā brūnajās klausā uz saucienu: Gauja, Venta, un citiem upju vārdiem. Domājams, tām būtu viens piemērots vārds laiskai Frīzenes govi.

Zīmīgais septembris

Fermā pašreiz līdztekus saimniekiem nodarbināti septiņi cilvēki – divi slauc govis, trīs ražo saldējumu, viens to izvadā tirdzniecības vietām, kā arī viena meiteņa birojā palīdz tikt galā ar iespaidīgo red tape*, kā briti apzīmē birokrātiju. Kerijai un Džefam ir seši bērni, divi izvēlējušies ar lauk-saimniecību saistītu specialitāti. Dēls atgriezies vecāku saimniecībā un mūsu ciemošanās dienā devies uz lielu lauksaimniecības izstādi piesaistīt jaunus pircējus. Taču meita, Kerijas vārdiem runājot, «strādā valsts lauksaimniecības organizācijā un piedalās jocīgu noteikumu izstrādāšanā, kurus mums jāpilda.» Bet, ja no pietri – vecāki ļoti cer, ka kāds no bērniem turpinās 1999. gada 1. septembrī aizsākt dabisko saimniekošanu «The September Organic Dairy».

Dina Kļaviņa

*cūkgala un liellopu gaļa

**sarkanā lente (angļu val.)

SPORTS

Vieglām kājām, saulītei pa zemes virsu ripojot

Ātrākie skrējēji Upmalā un Preiļos

Nereti rajona skolu pavasara un rudens kross notiek pielijušā parkā, un tad patikamu emociju gan skrējējiem, kas nesas, dubļu pikām ap ausīm griezoties, gan mammām, kam vakarā jāizberž zeķes un sporta tēri, ir visai maz. Tāpat kā skatītājiem, ja vien viņiem piemīt estētiskas prasības arī tādā ziņā, lai sportisti būtu saņemti, tīri un tiros tērpos. Šī gada skolēnu pavasara krosa dienā saulīte Preiļu parkā lika sprāgt pušu pumpuriem, vējiņš ar skubu izkliedēja koku un krūmu saražoto dezodorantu «Pavasaris» pa vieniem laukumiem, celiņi bija sausi, un kājas cilājās viegli. Pavasara dezodorants bija tik spīrgti reibīnošs, ka vienas lauku skolas skrējējiem galvinas sagriezās pavisam, skrejamo apļu skaits sajukta, viņi pastāvēja krūmos un attapušies devās uz finišu. Tiesneši gan neielaidās skaidrojumos, bet komandu diskvalificēja par bargu mācību citiem.

Pavasara krosā pavisam piedalījās 17 pamatskolu un deviņas vidusskolu komandas. Pamatskolu grupā pēc iegūto punktu skaita pirmās piecas komandas sarindojās šādā secībā: Preiļu 1. pamatskolas pirmā komanda (335 punkti), otrā komanda (261), Ārdavas pamatskola (219,5), Dravnieku (203), Aizkalnes pamatskola (178).

Vidusskolu konkurencē pirmā vieta pieņācās Vārkavas vidusskolas komandai (391 punkts), otrā – Līvānu pilsētas ģimnāzijai (377), trešā – Preiļu Valsts ģimnāzijai (354 punkti).

Uzvarētāji pavasara krosā

Vidusskolu grupā

1982./83. dzimšanas gads, 2000 metri jaunietēm, 4000 metri jauniešiem

Ineta Klindžāne 8 : 12,9, Līvānu pilsētas ģimnāzija; Indra Veigule 8 : 32,4, Preiļu Valsts ģimnāzija; Andra Apeināne 9 : 01,3, Vārkavas vidusskola; Konstantīns Agafonovs 15 : 48,7, Preiļu Valsts ģimnāzija; Igors Boka 16 : 00,9, Aglonas vidusskola; Dainis Skukis 16 : 13,1, Vārkavas vidusskola;

1984./85. dzimšanas gads, 1500 metri jaunietēm, 3000 metri jauniešiem

Liga Švirkste 5 : 46,5, Līvānu pilsētas ģimnāzija; Anna Švirkste 6 : 09,5, Līvānu pilsētas ģimnāzija; Inga Babris 6 : 25, Preiļu Valsts ģimnāzija; Jānis Domulis 10 : 27,2, Preiļu Valsts ģimnāzija; Raivis Mickevičs 10 : 29,8,

● Ar numuru «52» finišam pēc 2000 metru distances tuvojas ātrākais skrējējs – Dmitrijs Švarcs no Līvānu 2. vidusskolas. Foto: M.Rukusovs

Aglonas vidusskola; Juris Vanags 10 : 51,7 Preiļu Valsts ģimnāzija.

1986./87. dzimšanas gads, 1000 metri jaunietēm, 2000 metri jauniešiem

Jelena Holodnikova 3 : 47,1, Preiļu 2. vidusskola; Sandra Bartuseviča 3 : 59,0, Vārkavas vidusskola; Ilga Paulīte 4 : 00,7, Riebiņu vidusskola; Dmitrijs Švarcs 7 : 05, Līvānu 2. vidusskola; Andrejs Rikovs 7 : 08,5, Preiļu 2. vidusskola; Sandis Lācis 7 : 09,8, Līvānu pilsētas ģimnāzija.

1988./89. dzimšanas gads, 1000 metri meitenēm, 2000 metri zēniem

Maira Dzene 3 : 49,5, Vārkavas vidusskola; Dana Makarušina 3 : 54,2, Līvānu 2. vidusskola; Alona Titone 4 : 04,8, Līvānu pilsētas ģimnāzija; Jānis Vaivods 7 : 20, Vārkavas vidusskola; Rostislavs Vasilejevs 7 : 23, Preiļu 2. vidusskola; Mārtiņš Pastars 7 : 29, Vārkavas vidusskola.

1990.-1992. dzimšanas gads, 500 metri meitenēm, 1000 metri zēniem

Izze Bartuseviča 2 : 10,4, Vārkavas vidusskola; Ieva Teivāne 2 : 12,4, Līvānu pilsētas ģimnāzija; Sandra Rudzāne 2 : 14,7 Līvānu pilsētas ģimnāzija; Viktors Rastopčins 3 : 45,1, Riebiņu vidusskola; Dmitrijs Ustīnovs 3 : 49,9, Līvānu 2. vidusskola; Ilmārs Vaivods 3 : 51,9, Vārkavas vidusskola.

Pamatskolu grupā

1986./87. dzimšanas gads, 1000 metri jaunietēm, 2000 metri jauniešiem

Liga Bramane 3 : 31,6, Preiļu 1. pamatskola; Skaidrīte Vulāne 3 : 43,9, Dravnieku pamatskola; Sanīta Bogdanova 3 : 59,4, Dravnieku pamatskola; Uldis Brovackis 6 : 49,0, Preiļu 1. pamatskola; Guntars Belovs 6 : 52,5, Preiļu 1. pamatskola; Aigars Bramanis 7 : 07,8, Preiļu 1. pamatskola.

1988./89. dzimšanas gads, 1000 metri meitenēm, 2000 metri zēniem

Aija Čača 3 : 30,9, Preiļu 1. pamatskola; Anita Kursīte 3 : 43, Preiļu 1. pamatskola; Zane Jokste 3 : 48, Preiļu 1. pamatskola; Aigars Indrikovs 6 : 59,9, Preiļu 1. pamatskola; Vladislav斯 Breidaks 7 : 03,5, Preiļu 1. pamatskola; Jānis Gaiduks 7 : 10,6, Jēriskas pamatskola.

1990.-1992. dzimšanas gads, 500 metri meitenēm, 1000 metri zēniem

Sintija Vasilevska 2 : 13,6, Preiļu 1. pamatskola; Zane Cerīna 2 : 17,4, Preiļu 1. pamatskola; Zane Stašulāne 2 : 18,3, Aizkraukles pamatskola; Vitālijs Ivanovs 3 : 42,9, Ārdavas pamatskola; Vairis Pastars 3 : 47,3, Preiļu 1. pamatskola; Arnis Mičulis 3 : 48,2, Dravnieku pamatskola.

Patīk skriet, ja tētis vai mamma ir līdzjutējos

Aija Čača savā vecuma grupā skolu pavasara krosā ieguva pīri-

mo vietu. Tā papildināja viņas uzvaru skaitu. Aija mācās Preiļu 1. pamatskolas 7.b klasē un reti no kurām sacensībām atgriežas bez kādas no pirmajām vietām.

— Man patīk skriet, trenēties un sports kopumā, — par sevi stāstīja Aija. — Patīk skatīties olimpisko spēļu sacensības, priečāties par uzvarētājiem.

Aijai skriešana no visām sporta disciplīnām padodoties vislabāk. Viņa trenējas Leonīda Valdoņa vadībā. Skriešanas treniņi notiek sporta kluba «Cerība» stadionā vai arī pilsētas parkā. Uz treniņiem Aija dodas trīs četras reizes nedēļā. Tie neapnīk, jo mainās netikai vieta, bet arī treniņa veids. Divas nedēļas skrien uz ātrumu, pēc tam uz izturību, stāstīja Aija. Uz izturību Aijai nozīmē skriešanu nepārtrauktī 40 minūtes, brīvi izvēloties virzienu.

Par savu tālāko nākotni Aija vēl nav domājusi, bet valjsirdīgi atzītas, ka pārējie mācību priekšmeti un pati skolā iešana ne visai patīkot. No Aijas cenšoties neatpalikt arī jaunākā māsa Agnese, kura arī aizraujas ar skriešanu.

Skriet nav grūti, Aija atbild uz jautājumu. Taču pirms tam vajadzīgi kārtīgi treniņi. Skriet bez trenēšanās gan esot smagī.

Mājās Aijai sakrāta jau kolekcija no sacensībās saņemtām balvām. Vecāki priecājas par meitas panākumiem sportā. Viņai patīk, ja vecāki atbalsta, ja ir klāt sacensībās. Arī uz skolēnu krosu tētis ieradies paskatīties meitas skriešanu.

Sintija Vasilevska savukārt pavasara krosa diena bija ievērojama ar to, ka viņa pirmo reizi ieguva uzvaru rajona mērogā. Sintija trenējas skriešanā un aizraujas arī ar basketbolu. Viņa mācās Preiļu 1. pamatskolas 5.a klasē un trenējas Ilmāra Madelāna vadībā.

Sintija uzkrājusies pieredze, ka skriešana ir atkarīga no tā, kādi sāncenši. Šajā krosā viņa konkurēti nebijuši pārāk labi skrējēji. Arī Sintija priecājās par to, ka uz sacensībām atnācis tētis. Jo vairāk mani atbalsta, jo rezultāts ir labāks, teica Sintija.

L.Rancāne

Džudo cīnītāji spēkojās Austrijā

● Par iegūtajām godalgām starptautiskajā turnīrā Austrijā ir priečīgi džudo kluba «Jaunība» vadītājs un treneris Aleksejs Sapepins, kā arī paši sportisti Signija Vanaga (no kreisās), Linda Sapegina, Dmitrijs Haratjans, Violeta Maslobojeva un Jānis Lemešs.

Ar labiem panākumiem no starptautiskā turnīra Austrijā atgriezušies jaunie Preiļu džudo cīnītāji.

Signija Vanaga un Linda Sapegina ieguva pirmo vietu, Violeta Maslobojeva, Jānis Lemešs un Dmitrijs Haratjans – trešo vietu. Latvijas komandai kopumā izcīnīt pirmo vietu palīdzēja arī pārējo džudo kluba «Jaunība» pārstāvju rezultāti. Austrijā atzīstami cīnījās Sergejs Petrows, Signija Kivleniece, Vadims Vuškāns, Vadims Prikulis-Pastars, Jānis Štambergs, Artis Sapepins. Bez preiliešiem Latvijas komandas sastāvā bija iekļauti arī Rīgas, Ādažu, Jelgavas un Daugavpils džudo klubu pārstāvji.

Austrijā nācās spēkoties ar sportistiem no 15 valstīm — no Igaunijas, Lietuvas, Ungārijas, Slovākijas, Vācijas un citām.

Komandas skaitā ziņā bija dažāda lielumā, pēc atgriešanās «Novadniekiem» stāstīja džudo kluba «Jaunība» vadītājs un treneris Aleksejs Sapepins. Atbilstoši savam pārtības līmenim no dažām valstīm džudisti ieradušies automašīnās, no citām – ar lidmašīnu.

L.Rancāne

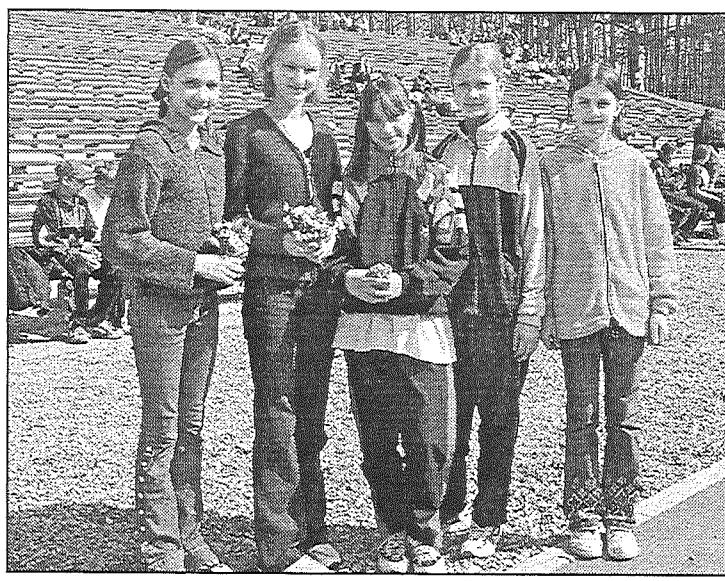
Atved sudraba medālu no Eiropas sporta spēlēm

● VAS «Latvijas valsts meži» volejbola komanda (no kreisās): Edgars Ratnieks, komandas kapteinis Jānis Klauzs, Džeraldss Kalniņš, Arkādijs Trukss un Gunārs Mačeks, kā arī fotografišanās brīdi klāt neesošie Aivars Dambītis un Aldis Felts.

VAS «Latvijas valsts meži» volejbola komanda no Eiropas strādājošo ziemas sporta spēlēm Somijas pilsētā Kajaani atgriezusies ar sudraba medālu.

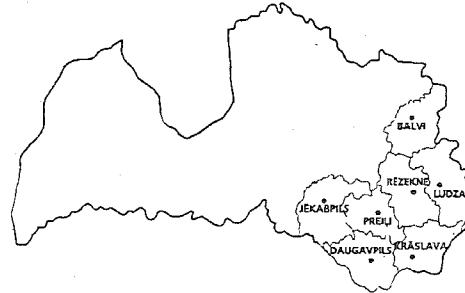
Kā «Novadniekiem» pastāstīja komandas kapteinis, VAS «Latvijas valsts meži». Dienvidlatgales mežsaimniecības izpilddirektors Jānis Klauzs, Kajaani pilsētā, kas atrodas apmēram 600 km uz ziemeļiem no Helsinkiem, šādas strādājošo sporta spēles notiek regulāri. Šī gada ziemas spēlēs tikās darba kolēktīvu komadas no 20 Eiropas valstīm, Latviju spēlēs pārstāvēja arī uzņēmumu «Lattelekom» un «Latvenergo» komandas.

● Preiļu 1. pamatskolas skrējējas Aija Čača (no kreisās), Zane Jokste, Anita Kursīte, Zane Cerīna un Sintija Vasilevska savās vecuma grupās iekļuva ātrāko skrējēju trijniekā.

G.Kraukle

KAJMINU RAJONOS

● BALVU RAJONĀ

Tilžas internātpalīgskolā atsākas mācības

Tilžas internātpalīgskolā atsākas mācības. Tās nenotika divas nedēļas, jo skolēni masveidā bija sāslimusi ar dizentēriju. Nokavētās mācību stundas skolēniem un skolēniem būs jāatstrādā.

Piedāvā konferenci par pārrobežu sadarbības pieredzi

Balvu rajona padomē notika sabiedriskās organizācijas «Pāri robežām» dalībnieku tikšanās. Uz bīja ieradušies Alūksnes rajona

padomes priekšsēdētājs Jānis Celmilers, Valkas rajona padomes priekšsēdētājs Uldis Birkensteins un Ludzas rajona padomes priekšsēdētājs Juris Bozovičs. Saņaksmes dalībnieki vienojās par priekšlikumiem Latvijas Republikas, Krievijas Federācijas un Igaunijas Republikas Padomes sēdes darba kārtībā, kas paredzēta aprīļa beigās Pilvā.

Viens no priekšlikumiem, ko Balvu rajona padome iesniegs Padomes akceptam, būs konferences «Pārrobežas sadarbības pieredzes apmaiņa un iespējas nākotnē» organizēšana augustā, kad Balvo notiks Latgales lauku sporta spēles. Paredzēts, ka tās apmeklēs arī Padomes teritorijas sportisti, pašvaldību amatpersonas, speciālisti un Norvēģijas vietējo un reģionālo pašvaldību asociācijas pārstāvji. Norvēģija apsver savu finansiālo līdzdalību ar Lauku

sporta spēlu norisi saistītos pāsākumos, bet tikai ar nosacījumu, ja to atbalstīs visu divpādsmit Padomē ietilpstoto teritoriju vadītāji. «Pāri robežām» izpilddirektora Jura Annušķāna uzmanības loķa šobrīd ir arī citi iespējamie pārrobežu sadarbības projekti.

Pērn 9, šogad – jau 21 meža ugunsgrēks

Pērn Balvu rajonā gada laikā tika reģistrēti 9 meža ugunsgrēki. Šogad jau ir reģistrēts 21 meža ugunsgrēks, lai gan gads vēl nav pat pusē, un ugunsnedrošais laika posms mežā oficiāli izsludināts tikai no 17. aprīļa.

Balvu virsmežniecības ugunsap-sardzības un medību uzraudzības inženieris Juris Prancāns informēja, ka pērn pirmais meža

ugunsgrēks reģistrēts tikai 10. maijā, un visa gada laikā meža ugunsgrēku skaits nav pārsniedzis desmit. Šogad jau līdz aprīļa vidum reģistrēts 21 meža ugunsgrēks. Septiņi no tiem bija liesmojuši valsts mežos, izdedzinot vairāk nekā trīs hektārus lielu platību, bet 14 privātajos mežos, kur izdedzināto platību lielums ir 7,52 hektāri. Gandrīz 99,9 procenti gadījumu šogad meža ugunsgrēki izceļušies pērnās zāles dedzināšanas rezultātā.

No 17. aprīļa visā valsts teritorijā noteikts ugunsnedrošais laika posms. Tieki aizliegts dedzināt cīršanas atliekas un prasīts ievērot pārējās Ugunsdrošības noteiku-mu prasības mežos, purvos un tiem piegulošās zemēs.

Sākušās arī dežūras ugunsno-vērošanas torņos. Juris Prancāns informēja, ka sodīts tīkšot katrs, kurš dedzinot vienalga ko, būs

maldinājis sargus torņos, tā liiekot ugunsdzēšējiem doties uz norādi-to vietu, tērējot laiku un benzīnu.

Medicīnas atkritumus likvidēs civilizēti

Latvijas Vides aizsardzības fon-dā apstiprināts Balvu slimnīcas projekts bioloģisko atkritumu uti-lizācijas iekārtas iegādei. Balvu slimnīca šī projekta ietvaros sa-nems 45 tūkstošus latu. Iekārtas iegāde atrisinās daudz problēmu.

Pašlaik slimnīcīai ir problemātiski atbrīvoties no medicīniskajiem atkritumiem: šķircēm, adatām, sistēmām. Tagad to varēs darīt civilizē-ti: utilizācijas iekārtu izmanto ne tikai rajona ārstu prakses un citas medicīnas iestādes, bet arī kaimi-ņu rajonu slimnīcas.

«Vaduguns»

● RĒZEKNES RAJONĀ

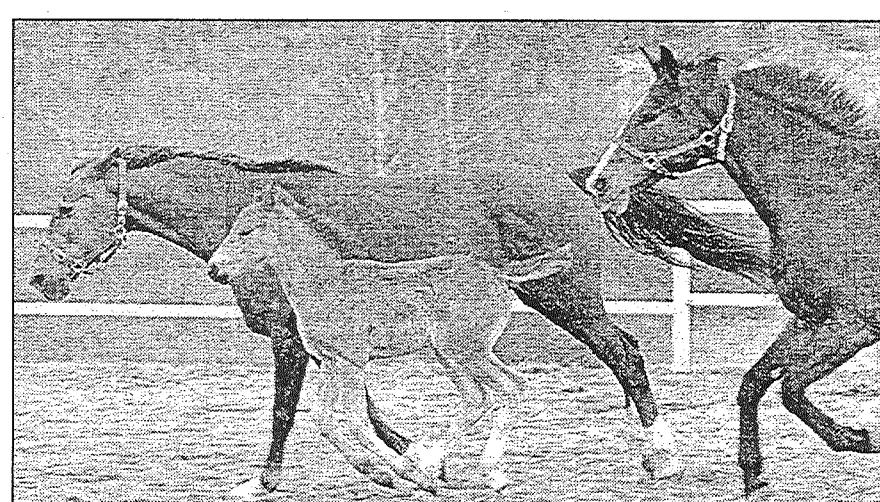
Gleizdu ģimenes dāvinājums muzejam

Latgales kultūrvēstures muzejam ir izveidojusies savstarpēja sadarbība un draudzība ar pasaules slaveno fotogrāfu, daudzu stāp-tautisku konkursu uzvarētāju un balvu ieguvēju, talentīgo mākslinieku, Triju Zvaigžņu ordeņa ka-valieri Jāni Gleizdu un viņa dzīli-dri Anneli Gleizdi.

Jānis Gleizds, izejot smagu dzīves skolu un nemītīgi pilnvei-ot sava amata prasmi, kļuvis visā pasaulē atzītu fotomākslinieku. Piedaloties 800 izstādēs, iegūtas 170 medaļas, 600 diplomi, 18 kausi un 28 «Grand Prix» apbalvojumi un, protams, nedali-tas skatītāju simpatijas par saviem

labestību un cilvēkmīlestību sludi-nosiem darbiem, par dabas un sievietes dailuma saplūsmi teik-smainā fotogrāfijas pasaule.

Gleizdu ģimene ir dāvinājusi Latgales kultūrvēstures muzejam, līdz ar to arī savam dzimtajam novadam un Rēzeknei nozīmīgu ar fotogrāfijas mākslu saistītu grāmatu un žurnālu kolekciju, kas tagad ir papildinājusi muzeja zi-nātniskās bibliotēkas krājumu. Šis plašais (360 vienību) populāro iz-devumu klāsts, kas aptver 20. gs. 50.-80. gadus, īpaši varētu intere-sēt fotogrāfijas lietpratējus un fotomākslas cienītājus. Tē ir atroda-mi daudz tā laika slavenu padomju un rietumu fotomākslinieku darbu albumi, padomju, čeho-slovaku, vācu, skandināvu, ungāru, poļu fotožurnāli, kā arī spe-ciāla fotoliteratūra.

Vārds kumeliņam

Laikraksts «Rēzeknes Vēstis» un zemnieku saimniecība «Untumi» šopavasar kopīgi izsludināja

konkursu «Dodiet vārdu kumeli-nam!», kas atskrējis zirgu tētim Faraonam un mammai Pandai. Konkurss guva necerētu lasītāju atsaucību. Tajā piedalījās vairāk

nekā 70 laikraksta lasītāji, kuri kopā piedāvāja vairāk nekā 80 vārdus. Visbiežāk minēto vārdu vidū Filips, Flippers, Farkops, Flips. Gala rezultātā tika izvēlēts vārds – Fan Pans, ko piedāvāja Irenejs Tjarve. Viņš arī kļuva par kon-kursa uzvarētāju. Pārējie konkursa dalībnieki varēs apmeklēt bez maksas jāšanas sporta sa-censības, kas notiks

22. jūnijā zemnieku saimniecībā «Untumi».

«Rēzeknes Vēstis»

● LUDZAS RAJONĀ

Lūgšanu grāmatas nenoveco

Mežvidu pieaugušo izglītības atbalstī centrs rīkoja lūgšanu grā-matu un reliģisko priekšmetu iz-stādi. Atsaucība bija necerēti liela, īpaši aktīvi bija 1. Mežvidu pa-matskolas skolēni. Izstādē varēja

aplūkot ap 40 lūgšanu un dziesmu grāmatas, kā arī svētbildes un rožukroņus.

Unikālākais eksponāts bija 1877. gada Jelgavā izdotā Bibele. Šo 125 gadus veco grāmatu izstā-dē aplūkot piešķīra Guntars un Juris Strodi. Karmena Jurdze uz izstādi atnesa 1898. gadā izdoto luterānu lūgšanu grāmatu. Dau-dzas grāmatas izdotas 20. gad-

simta sākumā Vilnā, citas – Rē-zeknes izdevniecībā «Darbs un zi-nības». Vienīgās grāmatas, no ku-rām mātes saviem bērniem varēja mācīt latviešu valodu, bija lūg-šanu grāmatas. Tās vairākkārt tika ārzemēs pārdrukātas un pēc tam kontrabandas ceļā ievestas Latgalē. Galvenie lūgšanu grāma-tu izplatītāji bija ebreju sīktir-gotāji.

Ludzas skolēni apceļo Eiropu

Astoņi skolēni (četri no Ludzas 2. vidusskolas un četri no Ludzas pilsētas ģimnāzijas) devās ceļojumā pa Eiropu maršrutā Vācija – Francija – Spānija. Brauciens ir balva par skolēnu izcelījumiem sa-niegumiem mācībās, panāku-

miem priekšmetu olimpiādēs, pie-dalīšanos skolas sabiedriskajā dzī-vē. To finansē Ludzas pilsētas do-me, tādējādi apliecinot, ka pašval-dība ir ieinteresēta atbalstīt talantīgākos un centīgākos bērnus. Katrai skolai no domes budžeta lī-dzēkļiem piešķirti 1500 lati.

«Ludzas Zeme»

● JĒKABPILS RAJONĀ

Akcija invalīdiem «Tu vari!»

Jēkabpilī notika invalīdu un viņu draugu apvienības «Apei-rons» rīkotā akcija «Tu vari!». Šajā pasākumā novērtēta Jēkabpils publisko ēku un būvju pieejamība invalīdiem. Akcijā piedalījās «ra-tiņieki» ne tikai no Jēkabpils, bet arī no Rīgas un citām pilsē-

tām. Vislielākā uzmanība pievēr-sita tiem objektiem, kas nodoti eks-pluatācijā pēdējo divu gadu laikā. Pieejamība pārbaudīta gan no praktiskā, gan teorētiskā viedokļa, tas ir, izmērot attiecīgos slīpumus un platumus. Latvijā ir spēkā nor-matīvi, kas paredz, ka celtnes ir jā-pielāgo invalīdu vajadzībām. Pa-slaik Rīgā risinās semināru cikls par būvju piemērošanu cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Akcijas

noslēgumā invalīdi tikās ar pilsē-tas būvvaldes speciālistiem.

Filmē raidījumu par tūrisma objektiem Jēkabpilī

Jēkabpilī viesojās radošās ap-vienības «ARTV» filmēšanas gru-

pa, kas Jēkabpilī veidoja raidīju-mu «Nāc līdzi!». Raidījums būs ar tūrisma ievirzi, un tas aicina TV skatītājus ceļot. Tajā būs in-formācija par Krustpils pili, ga-leriju «Mans's», Jēkabpils māk-slības skolu, jauno kartinga halli, tādēļ šie un citi objekti arī filmēti. Raidījumā tiks stāstīts, kā top grā-mata par Jēkabpili. Pie pastāvī-gām norisēm, kas pilsētai var pie-saistīt tūristus, minams amatier-

teātru festivāls «Laipa», pilsētas svētki un klasiskās mūzikas kon-certi. Raidījums gan nebūs veltīts vienīgi Jēkabpilij, jo tajā pašā die-nā tika filmēts arī Gārsenē un Ogrē. Šis raidījums ir daļēji ap-maksāts, jo Jēkabpils dome rado-šajai apvienībai piemaksājusi Ls 100, kas esot neliela samaksa.

«Brīvā Daugava»

Ludzā – jauns virsprokurors

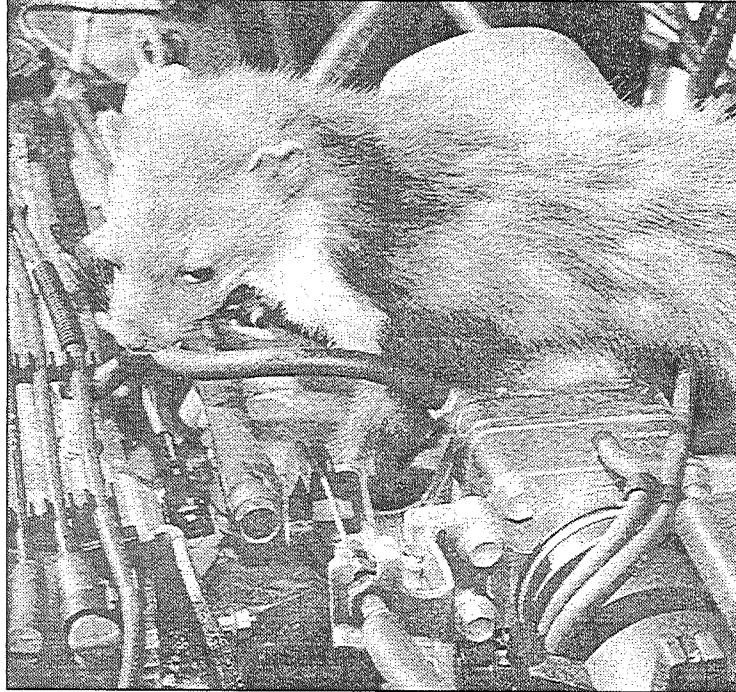
No šī gada 3. aprīļa ar generālprrora Jāņa Maiziša pavēli par Ludzas rajona virsprokuroru iecelts Pēteris Kravalis. Viņš ir dzimis Ludzas rajona Potorovā un desmit gadus nostrādājis dažādās prokuratūras iestādēs, no 2000. gada – Latgales tiesas apgabala prokurors.

Pēteris Kravalis Ludzā strādā šī gada februārī no ieņemamā amata un darba prokuratūrā atbrīvotā bijušā virsprokurora Aleksandra Narnicka vietā.

«Ludzas Zeme»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

Zviedru galds vācu gaumē

Ja arī jums vēl ne reizi nav gadījies, apskatot mašīnu, kura ievesta no Vācijas, ieraudzīt apgrauztus vadus vai sagrauztu motora pārsega siltuma izolāciju, nenāktu par īauņu laikus uzzināt šādas parādības cēloņus.

Šos nepatikamos pārsteigumus Vācijas autobraucejiem sagādā mazi un, kā pirmajā mirklī var šķist, nekaitīgi dzīvniecī - caunas. Šādai postosai nodarbei kā automašīnu vadu graušana, caunas savus asos zobus liek lietā apmēram 160 000 reižu gadā.

Novērojumi liecina, ka visbiežāk caunas izvēlas Renault Megane markas mašīnas, tomēr arī citas markas auto caunas nebrākē. Vāciešiem pat ir izdevies sastādīt sava veida topu ar desmit caunu iecienītāko mašīnu modeļiem, kur pēc Renault Megane seko Chrysler, Voyager, Ford Galaxy, VW Sharan, VW Golf, Audi A3, Opel Corsa B, VW T3 Bus, Opel Astra A un Renault Laguna.

So dzīvnieciņu neparastā aizraušanās var izrādīties bīstama, ja caunas, piemēram, ir sabojājušas aizdedzes vadu. Tāpat dārgi var izmaksāt remonts, ja tiek

sagrauzti zemsprieguma vadi vai sabojātas ūdens caurules.

Eksperīti uzskata, ka tādi līdzekļi kā maisiņi ar suņu spalvu vai dzīvnieku tuabetes akmentiņi ir absolūti neefektīvs cīnīš pret caunām, tāpat arī ultrašķaņas rādītāji. Audi un Mercedes jau rūpnicā pārsedz vadus motornodaiļumā, lai mazie īaundari netiek tīmeklā. Arī BMW un VW šobrīd strādā pie šīs problēmas.

Pošlaik Vācijas autovadītājiem visvienkāršākais un lētākais līdzeklis ir pašiem nosegt mašīnas vadus ar gofrētiem plastikātā pārsegumiem. Tāpat profilaksei der ik pa laikam palukoties zem motora pārsega, jau laikus fiksējot nelūgtos ciemiņus pēc to atstātajām pēdām.

Nākas secināt, ka mūsu Latvijas pelkie runči, ko ik rītu bārdamies dzenam nost no sava auto, ir tikai tāds sīkums, salīdzinot ar vācēmes nāprajām grauzējām - caunām. Bet tie Latvijas autobrauceji, kuri savus spēkkrātus izmanto tikai vasarā, palūkojieties uzmanīgi, vai kāda pa ziemu izbadējusies žurka garāzā arī nav apmīlojusi vācu caunas delikates.

Saīsināti no «Informācija Autovadītājiem»

Daugavpils gāzes spridzinātājs pārvests uz cietumu

SIA «Latvijas propāna gāze» Daugavpils gāzes uzpildes stacijas spridzināšanā apsūdzētais 1959. gadā dzīmušais Fjodors L. ielavījās uzņēmuma «Latvijas propāna gāze» gāzes uzpildes stacijā Daugavpili, Jelgavas ielā 2, un pēc neveiksmīgām sarunām ar policijas pārstāvjiem aizdedzināja uzņēmumā esošos gāzes balonus. Vispirms tika uzskatīts, ka dedzinātājs gājis bojā ugunsgrēkā, taču vēlāk noskaidrojās, ka vīriešis guvis apdegumus, bet izdzivojis. Viņu aizturēja nākamajā dienā.

Pēc pārvešanas uz cietumu Fjodoram L. veiks tiesu medicīnisko, bet pēc tam arī tiesu psihiatrisko ekspertīzi. 17. februārā

Ceļu policija stingrāk kontrolēs autovadītājus

Sakarā ar to, ka pēdējā laikā Latvijā notikuši daudzi ceļu satiksmes negadījumi, kuros cietuši operatīvie transporta līdzekļi (ātrā medicīniskā palīdzība, ugunsdzēsēji u.c.) ceļu policija stingrāk kontrolēs autovadītājus. Soferi bieži ir bijuši šo satiksmes negadījumu vaininieki, jo nav devuši ceļu operatīvajam transportam, kā to paredz ceļu satiksmes noteikumu 30. un 31. punkts (vadītāja pienākumi iepriekšējās gadijumos).

Pamatojoties uz šiem faktiem, izdota Valsts policijas vadības pavēle, kurā noteikts, ka ceļu policijas darbiniekiem jāvelti pastiprināta uzmanība līdzīga rakstura pārkāpumiem. Brīdinām, ka operatīva transporta traucēšana un ceļu satiksmes noteikumu neievērošana var izraisīt neparedzamas sekas. Ari Preiļu rajona teritorijā tiks veikti pasākumi minēto ceļu satiksmes noteikumu punktu ievērošanai, kā arī pastiprināta uzmanība tiks pievērsta gājēju pārejām (ceļu satiksmes noteikumu 111. - 117. punkts - gājēju pārejas un sa biedrisko pasažieru transportlīdzekļu pieturas).

A.Neicenieks,
Preiļu rajona policijas pārvaldes ceļu policijas priekšnieka vietnieks

POLICIJAS ZINAS

Saimnieks patvalīgi izcērt mežu

Šī gada februārī Preiļu virsmežniecības Preiļu mežniecības teritorijā Riebiņu pagasta zemnieku saimniecības «Valķi» meža 1. kvartālā tika izdarīta patvalīga augošu koku ciršana. Par to 15. aprīlī ziņots Preiļu rajona policijas pārvaldei. Mežam nodarīts 2154,30 latus liels zaudējums. Policijas noskaidrojusi pārkāpumā vainīgās personas, izrādās, ka tas bijis meža saimnieks Viktors S.

Policija saņēmusi arī iesniegumu par to, ka patvalīga augošu koku ciršana pagājušā gada augustā izdarīta Riebiņu pagasta saimniecības «Silmalas» meža 2. kvartālā, kur mežam nodarīti zaudējumi 3969,07 latu apmērā. Policija vēl noskaidro vainīgās personas.

«Aptīra» mašīnu Aglonā

16. aprīlī no Aglonas iedzīvotājam Jurim T. piederošās automašīnas VW Golf, kas bija atstāta mājas pagalmā, pazudis gēnitors, durvju rokturis un skaņas signāla ierīce. Policijas darbinieki noskaidro lietas apstāklus.

Jersikā apzog dārza mājinu

Saņemts iesniegums par to, ka šī gada jarvārī dārzu kooperatīvā «Rīts», kas atrodas Jersikas pagastā, uzlauzta dārza mājīna un nozagtais četrass automobiļa riepas. Saimniekam nodarīts materiālais zaudējums 71 lata apmērā. Policijas noskaidrojusi vainīgās personas, tie ir Renārs K. un Artūrs J., ierosināta krimināllieta.

Sadursme, braucot atpakaļgaitā

Rušonas pagasta Aglonas stacijā, Liepu ielā Dainis G., braucot atpakaļgaitā ar automašīnu Mercedes Benz, izraisīja sadursmi ar Jānim K. piederošo Audi 100. Bojātas automašīnas, cilvēki sadursmē nav cietuši.

Sūdzas par kaimiņieni

Preiļu rajona policijas pārvaldē 16. aprīlī saņemta Preiļu pilsētas A.Upiša ielas 5. nama iedzīvotāju sūdzība par to, ka viņu kaimiņene Elita G. savā dzīvoklī regulāri rīko iedzeršanas un traucē apkārtējo naktsmieri. Nemierīgajai kaimiņienei sastādīts administratīvais protokols un nosūtīts izskatīšanai Preiļu rajona tiesā.

Automašīnai pa nakti nonem riteņus

SIA «Salutupe» piederošanai automašīnai Ford Sierra, kura pa nakti atradās pagalmā pie vienas no mājām Rēzeknes ielā Preiļos, nonemti divi aizmugurējie riteņi. Materiālais zaudējums 40 latu apmērā. Vainīgās personas un liecas apstākļi tiek noskaidroti.

Nespēj savaldīt savus suņus

17. aprīlī saņemts iesniegums par to, ka Sīļukalna pagasta iedzīvotāji Paulina B., Mihails K. un Helēna P. regulāri pārkāpj suņu turēšanas noteikumus. Par to šim personām sastādīti administratīvie protokoli un nosūtīti izskatīšanai Sīļukalna pagasta administratīvā komisijā.

Demontē apakšstaciju un apzog gateri

Noskaidrots, ka šī gada martā Līvānu bioķīmiskās rūpniecības teritorijā izjautka darbojošas elektrības apakšstacija. Materiālais zaudējums tiek lēsts 1000 latu apmērā. Policija noskaidrojusi vainīgās personas, tie ir Līvānu iedzīvotāji, pret kuriem jau ierosināta krimināllieta.

Izrādās, ka šie vīri no pagājušā gada 25. decembra līdz 27. decembri no SIA «Birze AV» kokzāgētavas, kas atrodas Līvānu, nozagusi arī kokmateriālu pakotāju un motorzāģi. Materiālais zaudējums aprēķināts 592,80 latu apmērā.

Strīdīgu jautājumu atrisina ar nazi

17. aprīlī Preiļu slimnīcā ar grieztu brūci sejā nogādāta Silajānu pagasta iedzīvotāja Marija V. Noskaidrojot lietas apstāklus, konstatēts, ka seju sievetei sagriezis viņas civilvīrs Vladimirs S., jo abiem kopējās iedzeršanas laikā radies strīds, kuru citādi nav varējuši atrisināt.

No jumta nozog šiferi

Preiļu rajona policijas pārvaldē 18. aprīlī saņemts iesniegums no Sīļukalna pagasta iedzīvotāja Eduarda L. Viņš ir konstatējis, ka laikā no 16. līdz 17. aprīlim no viņam piederošās neapdzīvotās mājas jumta noņemtas 30 loknes šifera. Materiālais zaudējums - 20 lati. Zādībā vainīgās personas tiek noskaidrotas.

Negadījums uz Līvānu - Preiļu ceļa

Šī gada 18. aprīlī ceļa Līvāni - Preiļi 11. kilometrā Igors L., vadot Audi 80, nespēja novaldīt mājas stūri un nobrauca no ceļa. Konstatēts, ka vadītājs nav nēmis vērā satiksmes intensitāti uz ceļa, kā arī ceļa seguma stāvokli un meteoroloģiskos apstāklus. Negadījumā cilvēki nav cietuši, bojātai mašīna.

Nelikumīga alkohola tirdzniecība

Līvānos sastāditi divi administratīvie protokoli par nelikumīgu alkohola tirdzniecību. Ar dzeraujo «izslāpus» apgādāja šīs pilsetas iedzīvotāji Boriss A. un Raisa U. Viņu pārkāpumus izskatīs Līvānu novada administratīvā komisija.

Ziņojums par decembri nozagto degvielu

Līvānu iedzīvotājs Vladimirs D. 18. aprīlī griezies policijā ar iesniegumu par to, ka pagājušā gada decembri no automašīnas IVECO, kas atradās Līvānos uz Raiņa ielas, uzlaužot degvielas bākas atslēgu, tika nozagti 260 litri dīzeļdegvielas. Vainīgās personas ir Renārs K. un Artūrs J., ierosināta krimināllieta.

«Sabuktēja» VW Passat

19. aprīlī Preiļos, Pils ielā, vadot automašīnu Audi Coupe atpakaļgaitā, preilietis Andrejs T. uzbrauca stāvošai automašīnai VW Passat, kas pieder Valērijam T. Bojāti transportlīdzekļi, bet uzmanīgajam vadītājam sastādīts administratīvais protokols.

Satiksmes negadījums Līvānos

Tajā pašā dienā Līvānos uz Celtniečības ielas notika sadurīsma starp automašīnu VW Toro, ko vadīja Vladimirs G., un automašīnu Audi 100, ko vadīja Dzintars D. Bojātas mašīnas, cietušo nav. Sastādīts administratīvais protokols.

Sodīs par nepakļaušanos un naktsmiera traucēšanu

Līvānu iedzīvotājs Nikolajs M. 20. aprīlī pūlksten 00.03 pilsētā pie veikala «Bumerangs» nepakļāvās policijas dabinieku liku. Gajām prasībām pārtraukt naktsmiera traucēšanu ar skalo mūziku no automašīnas un izrādīja fiziskos pretošanos. Par to viņam sastādīts administratīvais protokols.

Soda arī huligānum

Administratīvais protokols pēc APK 167. panta pagājušajā nedēļā sastādīts Aglonas iedzīvotājam J.K., kurš veica huligāniskas darbības Jaudzemū ielā. Preiļu rajona tiesa viņu jau sodījusi ar 25 latu naudas sodu.

Līvānu iedzīvotājs Ivars A. alkohola reibumā savās mājās arī bija izrīkojis huligāniski. Tika sastādīts administratīvais protokols, huligāns saņēmis bridiņumu.

Atkal zog alumīniju

20. aprīlī Līvānu iedzīvotāji Benītai P. no mājas pazuduši alumīnija vadi un divas alumīnija caurules. Vainīgā persona noskaidrota, tas ir Vasilijs S. Ierosināta krimināllieta.

Sadzīves trauma

Preiļu slimnīcā 20. aprīlī ar sisustu brūci galvas pakauba rajonā un plēstu brūci kreisajā apakšstālbā nogādāts Rušonas iedzīvotājs Anatolijs K. Policija noskaidrojuši, ka tās ir sadzīves traumas.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

INFORMĀCIJA

Tūrs Heijerdāls devies mūžīgā ceļojumā

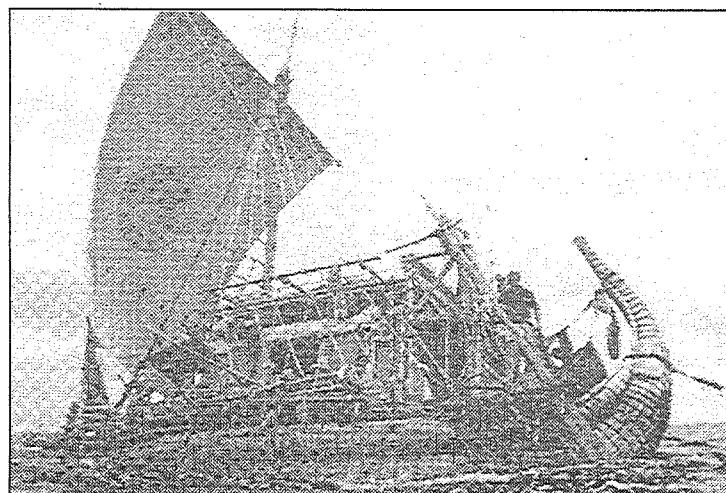

Itālijā 87 gadu vecumā pagājušajā ceturtdienā ar vezi miris Tūrs Heijerdāls — norvēgu ceļotājs, pētnieks un rakstnieks, kurš ar plostu šķērsojis Kluso okeānu, bet ar niedru kuģi — Atlantijas okeānu.

Heijerdāls nomiris savā ģimenes mājā Kollamikeri, netālu no Alasio, Itālijas ziemeļos. Heijerdāls slimojas ar vēzi, kas, neraugoties uz pagājušā gadā veikto operāciju, bija izplatījies uz smadzenēm. Liedienās Heijerdāls tika ievietos slimnīcā, bet pēdējās dienas atkal pavadīja ģimenes lokā.

Bērnes organizē Norvēģijas valdība — Heijerdāla mirstīgās atliekas kremē viņa dzimtenē Norvēģijā, bet vēlāk, izpildot nelaiķa vēlešanos, urna ar viņa pelniem tiks apbedīta Kollamikeri, viņa trešās sievas Žaklinas Pēras īpašīmos.

«Ja man septiņpadsmit gadu vecumā kāds būtu teicis, ka es ar plostu šķērsoju okeānu, es kategriski noliegtu tādu iespēju,» atskatoties rakstīja T. Heijerdāls. «Tolaik man bija bail no ūdens.» Toties savas dzimtās mājas Norvē-

Tūrs Heijerdāls uz «Ra» apvienoja cilvēkus no abām «dzelzs priekškarā» pusēm.

gījas pilsētiņā Larvikā Tūrs esot pārvērtis par īstu zooloģisko muzeju. Tiesa, tam īpaši neesot pretojusies arī viņa māte — Larvikas pilsētas muzeja direktore.

Savā pirmajā ceļojumā Heijerdāls devās 1937. gadā tūlīt pēc zoologijas un ģeogrāfijas studijām Oslo universitātē. Kopā ar savu līgavu Līvu viņš vairāk nekā gadu nodzīvoja Polinēzijas arhipelāgā, Taiti salā, pētot polinēziešu dzīveszinu, paradumus un mēģinot dzivot tieši tāpat kā viņi. Taiti radās Heijerdāla pirmā pārdrošā teorija par tālajiem jūrasceļiem, kurus spējušas veikt senās civilizācijas.

Otrais pasaules karš pārtrauca Heijerdāla pētījumus. Viņš atgriezās Norvēģijā un darbojās Pretosānas kustībā.

Gandrīz visi turpmākie Tūra Heijerdāla pētījumi saistīti ar gariem un riskantiem jūras ceļojumiem. 1947. gadā viņš uzbrūvēja balsas koka plostu «Kon - Tiki» un kopā ar pieciem biedriem devās no Peru uz Polinēziju. Par spīti daudziem skeptiķiem, viņš pierā-

dīja savu teoriju, ka Polinēzijas arhipelāgu savulaik, vēl akmens laikmetā, sasniegusi ceļotāji no Dienvidaustrumāzijas.

Vēsturiskajiem apstākļiem maksimāli pietuvināts ceļojums bijis norvēgu zinātnieka galvenais arguments, lai pierādītu, cik plaši sazaroti bijuši seno cilvēku ceļi.

1955. gadā viņš devās vienā no saviem slavenākajiem ceļojumiem uz Lieldienu salām, kur veica pamatīgus arheoloģiskos pētījumus, pierādot, ka salinieku leģendām ir vēsturisks pamats.

Aukstā kara plaukumā 1970. gadā Heijerdāls zem ANO karoga apvienoja pētniekus no visas pasaules un papirusa kuģi «Ra» veica 5000 kilometru jūrasbraucienu. Tas bija pierādījums, ka sevieši varēja sasniegt Amerikas krastus ilgi pirms Kolumba un Islands vikingiem. Vēl 80. gadu vecumā T. Heijerdāls aktīvi piedalījās dažādās arheoloģiskās ekspedīcijās.

1999. gadā viņa tautiešie piešķīruši T. Heijerdālam «Gadsimta norvēga» titulu.

fantastisko eksperimentētāju, transplantācijas pionieri Vladimiņa Demihova, ko Krievija gadu desmitiem nenovērtēja un amatpersonas uzskatīja par trako tikai tāpēc, ka viņš savam laikam bija aizsteidzies priekšā par desmit gadām.

Dīvgalvainais suns ir vienīgā vizuālā liecība par kīrurgijas brīnumiem — jau tālajā 1937. gadā izstrādātu un transplantētu mehānisku sirdi, pirmoreiz pasaulei pārstādītām plaušām un citiem neticamiem mēģinājumiem.

Piedesmitajos gados, pārvarējis daudzus šķēršļus un atklājis, ka ilgāk organismš sadzīvo ar radniecīga dzīvnieka audiem, zinātnieks secinājis — transplantētajiem audiem un orgāniem veiksmīgi pieaugt traucē vēl «kaut kas cits». Tikai pēc gadiem desmit atklāja, kas ir šis cits, kurš atgrūž transplantātus, — antigēni, antivielas, imūnsistēma.

Dienvidāfrikas kīrurgs Kristiāns Barnards, kas satricēja pasauli ar pirmo sirdi pārstādīšanu cilvē-

Ir vērts pamēģināt atmest smēķēšanu

Vairāk nekā 4 miljoni smēķētāju katru gadu pasaulē nomirst no smēķēšanas izraisītām slimībām.

Aprēķināts, ka nākamajos 25 gados mirstība varētu pieaugt līdz 10 miljoniem cilvēku gadā.

Padomi, kas palīdzēs atmest smēķēšanu:

pārliecīnies, ka esi izvēlējies smēķēšanas atmešanai vispiemērotāko dienu,

dienu pirms smēķēšanas atmešanas atbrīvojies no visiem smēķēšanas piederumiem — šķiltavām, peinutraukiem u.c.,

līdz morālu atbalstu ģimenes locekļiem, draugiem un kolēģiem,

pierādīts, ka iespējas veiksmīgai smēķēšanas atmešanai palielinās ar farmakoloģisko līdzekļu pārīzību, tāpēc varētu izmēģināt aptiekās iegādājamos līdzekļus,

tu varētu apspriesties ar savu ārstu, kas var izrakstīt labi pārbaudītu līdzekli, kurš palīdzēs atmest smēķēšanu,

nemot vērā laikus, kad izvairāk gribas smēķēt, mēģini mainīt savus paradumus, lai izvairītos no kārdinājuma uzsmēķēt,

varbūt izvēlies sev kādu jaunu hobiju, sāc nodarboties ar sportu,

palutini sevi — nopēr tikai sev kaut ko par to naudu, kas bija domāta cigaretēm,

domā pozitīvi — tu esi vienīgā persona, kas spējīga veiksmīgi atmest smēķēšanu!

Latvijas Vides veselības centrs

RECEPTE

Bērza sulu šampanietis

No bērza sulas izdodas gan šampanietis, gan vīns. Vislabākās un saldākās ir sulas no sausā vietā augoša bērza. Tās piemērotākas arī atspirdzinoša dzēriena raudzēšanai. Šampanietim sulas pilda tūrās vīna vai šampanieša pudelēs, pieliekot upeļu dzinumu, citrona mizas gabaliņu un dažas rozīnes. Ieteicams pievienot arī mazliet cukurbiešu cukura (šampanieša pudelē pietiks ar strīķētu tējkaroti cukura). Pudeles cieši aizskrūvē, bet šampanieša korki papildus vēl nostiprina ar stiepli vai auklu, lai «neizšauj», kamēr sula rūgst. Siltā istabā paturētas, pēc nedēļas sulas

būs pilnījušas atpūtu. Tad tās var pārvietot uz pagrabu vēsumā, kur pudeles liek guleniski. Uz dārzu ravēšanas laiku šampanietis būs gatavs.

Vīna gatavošanai vajag stikla trauku, raugu (vislabāk — vīna raugu), cukurbiešu cukuru. 10 litriem sulas vajag kilogramu cukura un apmēram 15-20 gramu vīna rauga. Sulai, kurā izšķidināti šie komponenti un pievienotas garšvielas — bērza pumpuri, upeļu dzinumi, citrusaugļa miziņas — jārūgst vairākas nedēļas. Pēc tam pilda pudelēs, aizkorķē un liek guleniski vēsumā.

Nežēlīgā medicīnas vēsture

Unikālais eksponāts, kas sacelis ažiotāju ārzemju muzeju apmeklētāju vidū, patiesībā izraisa žēlumu. Pēc stikla kupola nonemšanas ar četrām tumšām stikla acīm raugās divi suni — kucēna galva piešūta lielā suņa kermenim.

Tāda ir medicīnas progresā nežēlīgā cena. Pēc milzu intereses ārvalstu izstādēs, kur to apskatījuši 200 000 cilvēku, krievu zinātnieka Vladimira Demihova eksperimentālās operācijas rezultāts, viens no unikālākajiem medicīnas vēstures eksponātiem pasaulei — divgalvainais suns — nesen atgriezies Rīgā, Paula Stradiņa medicīnas vēstures muzejā. Suns, protams, nav dzīvs un nav arī formalīna apskalots, — 1968. gadā pēc operācijas Sklifosovska institūta divgalvainais brīnumis nodzīvoja 28 dienas un pēc tam tika izbāzts.

Tomēr ārsta Sergeja Savenkova stāsts muzejā ir par ko citu — par

kam, pats bija atbraucis mācīties pie akadēmiķa Demihova un vēlāk dēvēja vīnu par savu skolotāju. Aukstā politiskās attiecības pārtrauca kīrurgu saraksti.

Savukārt deviņdesmitajos gados, kad Boris Jeļcīna sirdi lāpīt ieradās slavenais ASV kardio-kīrurgs Maikls Debeki, viņš lūdzā atļauju apmeklēt arī Demihova kapu. Krievu oficiozi nezināja ne tādu kīrurgu, ne to, ka viņš joprojām ir dzīvs. Izrādījās, pēc smaga insulta zinātnieks jau desmit gadiem mitinājās vienītabas dzīvoklī, pilnībā zaudējis atmiņu un aizmirsis arī visas savas operācijas. Pēc tam mulsumā par pasaules interesi viņam piešķīra PSRS valsts prēmiju.

Lai gan eksperimentālās operācijas zinātnieks pārtrauca jau 1958. gadā, Rīgas suns ir pēdējais, operēts speciāli, lai sagādātu eksponātu tolik Savienībā vienīgajam medicīnas vēstures muzejam. Vācu zinātnieki plūkošo brīnumu par velti iekonservējuši. Par ārvalstu izstādēs nopelnīto naudu

● Redzot ko tādu, Bulgakova «Sunā sirds» nebūt vairs neliekas tālu no realitātes.

suns ticijis pie jauna stikla kupola.

Starp citu, suni savai instalācijai no muzeja vairākkārt ierējis

mākslinieks Mīkelis Fišers.

«NRA»

Ja Saeimas vēlēšanas notiku jau pašlaik, par ko jūs balsotu?

Lūcija Čivkule,
pensionāre no
Preiļiem:

— Par to neesmu vēl domājusi. Varbūt par Repes partiju. Mans vīrs saka to pašu. Varbūt kas izmaiņīties, pensionāriem maksas lielakas pensijas. Iepriekšējās vēlēšanas balsoju par Zemnieku partiju, bet tā nemaz netika Saeimā.

Ilze Mičule,
Rušonas pagasta padomes darbiniece:

— Visa ģimene, es ar vīru un mani vecāki līdz šim vienmēr balsojām par savienību «Latvijas ceļš». Pašlaik vēl šaubāmies, bet izskatās, ka paliksim ar «Latvijas ceļu». Šī partija jau ir jесакнојusies, bet jaunās visu velk sava labuma dēļ. Piesaista arī partijas redzamākie līderi, piemēram, Anatolijs Gorbunovs, kas nemanina ādu.

Dainis Lielcepurs,

strādnieks no Aglonas pagasta:

— Vēl neesmu izlēmis. Neesmu izpētījis, kādas partijas vēlēšanās piedalīsies. Ticamāk, ka izvēlēšos kādu no jaunām partijām. Iepriekšējās vēlēšanas balsoju par «Latvijas ceļu». Tām partijām, kas tiks Saeimā, jāpacēšas, lai valstī samazinātos bezdarbs. Cilvēkiem ir loti grūti dzīvot bez darba.

Olegs Aršilovskis,
bezdarbnieks Preiļos:

— Pagaidām nav ne jaunas. Iepriekšējo reizi balsoju par «Latvijas ceļu». Nāks tuvāk vēlēšanu laiks, tad jau redzēs, par ko balsot.

Solvita Erta, skolotāja, ar meitiņu Paulu:

— Par vēlēšanām vēl neesmu domājusi. Politika man liekas netīra lieta, un es tajā iedzīlinos pēc iespējas mazāk. Par partijām zinu tikai pašu minimālāko. Iepriekšējās Saeimas vēlēšanās es nepiedalījos. Partiju darbs Saeimā mani vairāk neapmierina nekā apmierina. Ticības nav ne vecām, ne jaunām partijām. Vismazāk uzmanības tās pievērs sociālajiem jautājumiem.

Andris Jelisejevs,
preliečis, mācās
Daugavpils trans-

sporta koledžā:

— Saeimas vēlēšanas piedalīšos pirmo reizi, bet man nav laika par tām domāt. Sesija priekšā. Manā ģimenē vienīsi priekšroku dod savienībai «Latvijas ceļš». Vai dzīvot kļūvis labāk? Domāju, ka pēdējā laikā tās nozares, kas saistītas ar izglītību, kultūru, sportu, ir uzlabojušās, ja salīdzina ar laiku pirms gadiem desmit.

L.Rancāne
Foto: M. Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Pārdod

Opel Vectra 1.6 i, 1990. g., hečbeks. Tālr. 9896822;
VW Golf 1.8 GTi. Tālr. 9550929;
āboliņa sēklas, 0,60 Ls/kg. Tālr. 921437
Preiļos;
mazos kartupeļus, Ls 0,05. Tālr. 21481.

Meklē darbu

vīrietis, var strādāt uz traktortehnikas, atslēdznieks, ir sava a/m. Mob. tel. 6439667.

Dažādi

Vajadzīgi lentzāgu operatori. Mob. tel. 9490435.

SIA «KRISTA»

pērk cirsmas, īpašumus.
Slēdz ilgtermiņa līgumus mežu
apsaimniekošanai.
Tālr. 9506186, 9185081, 9404266.
Veic meža inventarizāciju un
plānošanu. Tālr. 9188345.
FSC zaļā sertifikāta iegūšana.
Tālr. Rīga 7228835, tālr./fakss 9426524.

«NIKO-LOTO» LOMBARDS

Līvānos, Stacijas 1
(bijušais pakalpojumu kombināts)
Izsniņdz kredītu pret kīlu.
Tālr. 6780843, 41221 (vakaros).

A/s Vilānu SIS

pārdod miežus 'Abava' B2, C1,
kartupeļus 'Brasla' B3 un 'Bete' B3.
Tālr. 46-63390, 6520214.

SPEKTRS

PREIĻOS, RAJNA bulv 17,
TEL/FAX 5307044
E-MAIL: SPEKTRS@APOLLO.LV

Firma pērk un pārdod privātizācijas un
zemes kompensācijas sertifikātus Līvānos.

Tālr. 42892, 9644369
katru dienu no 9.00 līdz 18.00.

Licencēta firma pērk un pārdod
privātizācijas sertifikātus.

PREIĻOS, RAJNA bulvāri 15, tālr. 5307068
līdz plkst. 16, 23024 vakaros;
Līvānos, Stacijas ielā 1 (bijušais pakalpojumu
kombināts), mob. tel. 6780843, tālr.
41221 vakaros. Katru dienu.

Pamatoties uz LR Teritorijas
attīstības plānošanas likumu,
Jersikas pagasta padome uzsāk
teritorijas plānojuma 1. redakcijas
sabiedrisko apspriešanu laika

periodā no 2002. gada 6. maija
līdz 2002. gada 28. jūnijam.
Iepazīties ar teritorijas plānojumu
var Jersikas pagasta padomes telpās
katru darba dienu
no plkst. 8.30 līdz 16.30.
Informācija pa tālr. 53-46316,
53-46340.

Dārzkopības firma «Pūres dārzi»
27. aprīlī PREIĻOS (Kārasvās 4) Jurģu
lauksaimniecības gadatīgū aicina
iegādāties svāigus ābolus un augļus
kokus, ogulāju, zemenu stādus.
Informācija pa tel. 31-91146.

SIA «Karlis Viens» iepērk
mājlopus kautsvarā.
Samaksa tūlītēja (pie svēršanas).
Formē subsīdijas.
Tālr. 6468887, 53-48524, 53-48531.

SIA «AIBI» pērk zirgus, liellopus,
jaunlopus, aitas.
+12%, +18%.
Tālr. 48-71185, 48-71804, 9478728,
9445135.

JAUNUMS!!!

PREIĻOS, AGLONAS ielā 14
atvērts veikals.

Piedāvājam:

TV, audio preces, mobilos
telefonus, aksesuārus.

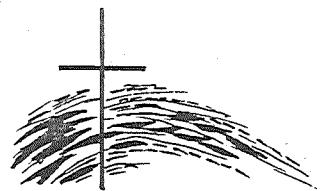
Darba laiks:
darbdienās no 9.00 līdz 18.00.
sestdienās no 9.00 līdz 14.00.

Laipni lūdzam!

SIA «Ranko» iepērk
mājlopus dzīvsvarā.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 42807, 44179, 9161121.

Jau saule riet un atvadās no dienas,
Sirds pretī kļusumam un dusai iet.
To melno sāpi vārdos neizstāstīt,
To bēdu nepacelt, kas smagi spiež.
Šajā sāpju un šķiršanās brīdī
izsakām dziļu līdzjūtību Jānim
Desainim sakarā ar MĀTES nāvi.
Dienvidlatgales reģionālās
lauksaimniecības pārvaldes
kolektīvs

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona izglītības pārvalde

◆ 30. aprīlī pieredzes apmaiņas seminārs matemātikas skolotājiem Salas pamatskolā. Sporta skolotāju seminārs.

Rajona sporta klubs «Cerība»

◆ 27. aprīlī futbola sezonas atklāšanas turnīrs PREIĻU 1. pamatskolā. «Stiga» kausa izcīņa galda teniss.

◆ 28. aprīlī futbola sezonas atklāšanas turnīrs PREIĻU 1. pamatskolā.

Rajona bērnu un jauniešu centrs
◆ 25. aprīlī pulksten 10.00 konkurss rajona skolu 2.-4. klašu skolēniem «Mēs dzīvojam līdzās».

◆ 26.-28. aprīlī pulksten 10.00 kursi bērnu un jauniešu nomētru vadītājiem.

◆ 27. aprīlī kursi interesentiem floristikā.

◆ No 29. aprīļa līdz 7. maijam novadpētniecības foto, video, skolēnu laikrakstu un žurnālu izstāde skate «Es redzu Latviju...».

7. maijā pulksten 10.00 noslēguma pasākums.

◆ 30. aprīlī pulksten 16.00 rajona skolu koru festivāls Līču kultūras namā.

◆ 3. maijā piedāļišanās 2. Latvijas bērnu un jauniešu vizuālās mākslas festivāla Latgales novada noslēguma pasākumā Daugvilī.

◆ 4. maijā pulksten 10.00 kursi interesiem «Modernās un džeza dejas».

◆ 8. maijā pulksten 13.00 rajona izglītības iestāžu tautas deju kolektīvu festivāls Riebiņu kultūras namā.

Kinoteātris «Ezerzeme» PREIĻOS

◆ 24. un 25. aprīlī pulksten 20.00 kara drāma «Lenainieka aizmugurē».

◆ 26. un 28. aprīlī pulksten 18.00 un 20.00, 29. un 30. aprīlī pulksten 20.00 krimi-nālkomēdija «Bandīti».

PREIĻU novada kultūras centrs

◆ 26. aprīlī pulksten 21.00 Līču kultūras namā jauniešu mūzikas klubu diskotēka.

◆ 27. aprīlī no pulksten 8.00 līdz 15.00

PREIĻOS uz laukuma pie sarīkojumu zāles Kārasvās ielā 4 Jurģu dienas tīrgus. Visas dienas garumā uzstājas novada kultūras centra mākslinieciņu pārīkobības kolektīvi.

◆ 1. maijā pulksten 20.00 sarīkojumu zālē labdarības balle kultūras nama jaunošanas darbu talkas daļībniekiem.

Līvānu novada kultūras centrs

◆ Mākslas dienas novadā

◆ 26. aprīlī pulksten 14.00 Turku pagasta Zundānu kultūras namā Lietuvas Republikas Utēnas pilsētas mākslinieku gleznu izstādes atklāšana.

◆ 27. aprīlī Līvānu novada kultūras centrā pulksten 12.00 bērnu zīmējumu konkursss uz asfalta. Pulksten 13.00 LR Ukmērēs pil-sētas mākslinieku darbu izstādes atklāšana. Pulksten 22.00 diskotēka.

Nevalstisko organizāciju centrs PREIĻOS

◆ 24. aprīlī pulksten 18.00 rūpju bērnu vecāku tīkšanās.

◆ Līdz 5. maijam Līvānu fonda «Baltā māja» dienas aprūpes centra «Saulessvece» audzēkņu darbu izstāde.

Sutru kultūras nams

◆ 27. aprīlī pulksten 22.00 grupa «Laineri».

Galēnu kultūras nams

◆ 27. aprīlī pulksten 21.00 deju mūzikas festivāls. Piedalās grupas «Pamatinstinkti», «Mixeri», «Oky», «Paragvaj - Zoo», «Hameleoni», «Favorīti». Īpašie viesi grupa «Fors».

Stabulnieku kultūras nams

◆ 27. aprīlī pulksten 23.00 balle, spēlē grupa «Nakts» no Smiltenes.

◆ Kultūras namā skatāma Jāņa Plīvdas gleznu izstāde.

Saunas tautas nams

◆ 27. aprīlī pulksten 20.00 Stabulnieku kultūras nama pašdarbnieku koncerts.